

Št. 115

**DECEMBER
2015**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

Številka prodajalca:

KRALJI TULICE

Odgovorna in izvršna urednica:

Mirjam Gostinčar

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Luna Jurančič Šribar, Jean Nikolić

Sodelavci uredništva:

Tomaž Golob, Gregor B. Hann, Jakob Harisch, Jurij Kunaver,

Barbara Jozelj, Žiga Novak, Senko Juričič, Nina Stepanovič

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Janne Karlsson, Nik Knez - posthumno, Janez Kompare, Laura Ličer,

Damjan Majkič, Lea Artist Mihalič, Severa, Tjaša Žurga Žabkar

Fotografiji na ovitku:

Nada Žgank

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR,
v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: info@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0510 0801 2105 010 odprt pri ABanki Vipa d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

030 323 306

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana – Ministrstvo za zdravje

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti – FIHO

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov
ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

MIR PLANETU ZEMLJA

foto: osebni arhiv

Če bi imela možnost, bi zavrtela čas nazaj, a mislim, da obstaja zelo malo ljudi, ki bi naredili podobno. Zakaj?

Rojena sem v mesecu decembru, ki sem ga vsako leto izredno veselim. Ja, zopet bom leto starejša, obiskal me bo dedek Mraz, dobila bom darila in življenje bo ponovno teklo do naslednjega leta. S tem v bistvu ni nič narobe, če se ne bi začela zavedati pomembnejših stvari v življenju! Tako na december sploh več ne čakam s takšnim vznemirjenjem, saj komaj zaplavamo v novo leto, pa ga je že konec. Meseci kar tekmujejo med seboj, kateri bo prej predal štafeto.

V takem duhu je minilo tudi leto 2015, za katerega lahko s eno besedo rečem, da je bilo za večino prebivalcev našega planeta tragično! Da pa vse ne bo izpadlo tako temno, poudarjam, da so se nam zgodile tudi lepe stvari kot so nova rojstva, kak prijazen nasmeh, če celo zanemarim lepo pokrajino, gozdove in divje živali, na katere tu pa tam naletiš celo v mestu. Vse naštetu izginja, pa se s tem še vedno nočemo ukvarjati. Čeprav gledamo, ne vidimo! Pa bi še kako morali, saj za nami prihajajo novi rodovi. Kaj bo z njimi?

No, pri nas, v Kraljih ulice smo se letos spet zelo potrudili, organizirali smo prvi brezdomski festival, pa še mnogo drugih prireditve, porajale so se nove ideje, za kar se bomo borili še naprej. Veliko naših je mnogo prekmalu odšlo v večna lovišča, njim v čast in spomin smo novembra v KU objavili njihova imena. Čeprav je to le kapljica v morje, smo z njimi vsaj v mislih.

Zdaj pa nazaj k vrtenju časa. Vse, kar se trenutno dogaja, se je v preteklosti že pripetilo. Morda sicer v drugačni preobleki, pa vendar. O čem govorim?

Ljudje so se od nekdaj preseljevali, obstajale so večje in majhne selitve narodov. Veliko število Slovencev se je s trebihom za kruhom opravilo v svet. Najhujša izmed vsega je netoleranca; ja, res govorim o beguncih, ki to niso, temveč so predvsem ljudje, ki bežijo v svet, da bi njihovi otroci preživeli. V njihovi domovini namreč divja vojna! So ljudje kot jaz in vi, krvavi pod kožo. Prestrašeni, ubogi ljudje, kakršni so bili ljudje med drugo svetovno vojno. Kaj ni ravno zgodovina tista, ki nas uči, da so bile na tem teritoriju v vojno vmešane iste dežele (Avstrija, Madžarska, Nemčija)?

Upam, da se bo v vseh ali pa vsaj v večini nas porodil čut do sočloveka, da bomo stopili skupaj in si medsebojno pomagali, da se bodo tudi politiki spametovali in sprijaznili z dejstvom, da smo vsi enaki, ne glede na to, kje želimo živeti.

V decembru, predvsem pa v prihodnjem letu želim veliko miru in dobrega vsem, vašim, našim, njihovim, skratka vsem prebivalcem našega ubogega planeta ZEMLJA!

Nina Stepanovič

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 5 NEVID(E)NA LJUBLJANA
- 6 V KROGU PRIJATELJEV
- 7 ZGODBA O ...
- 8 LIKOVNA STRAN
- 9 TATU ZGODBA
- 10 KRIŽARJEVA KOLUMNA
- 11 SIVA EKONOMIJA - POBARVANA DENARNICA
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE IZ PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 16 ODPIRAJMO SEBE, ODPIRAJMO SVET
- 17 SOL IN KOPER
- 18 KUHA ULICA
- 19 ANGAŽIRANA ANTROPOLOGIJA
- 20 GOSTUJOČI KOLUMNIST
- 21 KRALJICA IN KRALJICA
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 24 IZZA REŠETK
- 24 »GUNS OF BRIXTON« VERSUS NASILJE POD MASKO
- 25 EHO IZ TOTEGA KONCA
- 25 LUDSKA KUHA
- 26 pOdpiram
- 27 MILOŠEV FOTOGRAFSKI KOTIČEK
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 28 OGLASNA DESKA
- 29 SMS-KOMENTARNICA
- 30 RAZVEDRILLO

To sem jaz:

MARIJA

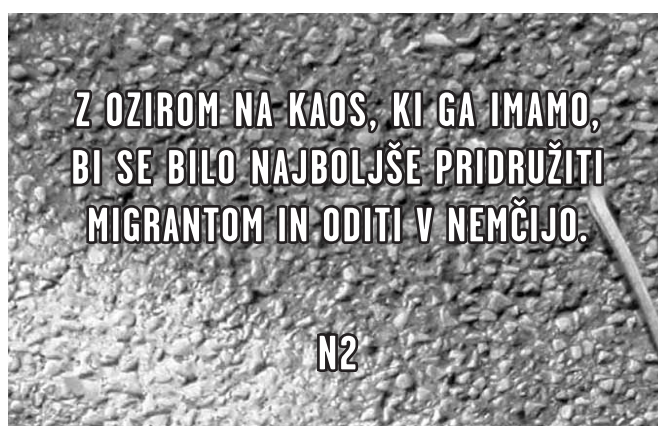

foto: MG

Sem Marija Kraljič in živim v domu upokoencev v Radencih. Da sem se privadila na tamkajšnje življenje, sem potrebovala veliko časa. Še vedno imam domotožje po Ljubljani, zato jo velikokrat obiščem. V domu imam nekaj prijateljev, s katerimi se družim ob kavici. Ni jih veliko, saj nisem prav zgovorna in sem zato rada v miru. Najlepsi so trenutki, ko gremo skupaj na izlet. V domu sem sedaj že tri leta. Pohvaliti moram tamkajšnje zaposlene, ki so res prijazni, in čutim, da me imajo radi. Preden sem šla v dom, sem živela v napol podrti hiši brez vode in elektrike, to so bili zares hudi časi. Preživljala sem se z denarno socialno pomočjo, od svojcev nisem imela nikogar, ki bi mi pomagal. Edino Kralji ulice so mi pomagali, da sem prišla v dom. Časopis Kralji ulice preberem vsak mesec, ta je moj najljubši in v njem vedno najdem kanček sebe.

03
KRALJI
ULICE

PREŽIVLJALA SEM SE Z DENARNO SOCIALNO POMOČJO, OD SVOJCEV NISEM IMELA NIKOGAR, KI BI MI POMAGAL.

POSREDOVALNICA RABLJENIH PREDMETOV STARA ROBA, NOVA RABA

POLJANSKA C. 14, LJUBLJANA.

Tel.: 059 010 075

www.robaraba.si

Usmerjamo stvari na prave konce.

Pridite, prinesite, odnesite.

Obratujemo vsak dan med 10.00 in 18.00,
ponedeljki med 12.00 in 18.00,
sobote med 10.00 in 14.00.

KRALJI
ULICE

"Enmu odveč, drugmu všeč."

STARA NOVA
ROBA

OPIKA IN KRIZANTEME

POT K SVOBODI

KAJ PA NAS STANE?
MALO DROBIŽA,
DVA OBLIŽA,
PLASTENKA VODE,
EN KROŽNIK RIŽA,
DA POT DO SVOBODE
SE ČLOVEKU PRIBLIŽA.

NEDA TUMA

ORANŽNO NEBO JE SKRIVALO POMARANČO.

ZADAJ ZA HRIBI JE GRELO NEBO.
OSVETLILO JE REKO, DOLGO KOT KAČO ...
IN GRAJAL JE VETER ... DAN PRED NOČJO.
KO ZMAJ JE ISKAL ..., KJE JE PAPAGAJ,
SO SENCE POTEGNILE BARVE NAZAJ ...
KOT OPIKA STOPIL ZAMAN SEM NA KRAJ,
KO SO MI DUHOVI OZNAČILI RAJ.
IN TE KRIZANTEME ..., PREČUDNO DIŠIJO!
ŠE KAČE SE VONJA V ZRAKU BOJIJO ...
NESKONČNOST JE LEPA, KO LEVI ZASPIJO.
ZA CVET V PRIHODNOST ZAUKAM ... ADIJO !

ART AJVA

Finalna sreča

Malo se jih pogleda v ogledalo z gnusom.
Vsi bi izločili pristnost,
da bi laže shajali.
Pride čas, ko se medved ujame v zanko.
Nihče nas ne bo dal iz kože,
če se nasmehnemo lastni neumnosti.

Karmiss

NEVID(E)NA LJUBLJANA

Deževno, oblačno, hladno in sonce poletja ujeta v odsevu listja gozdov, ki razveseli naš obraz. Hitim po stopnicah na stranišče železniške postaje, ujamem ležišče v kotu železniškega podhoda, na tleh injekcije, zamašene WC-školjke. Kolovratim: Navje, park, Metelkova in jutro mi postreže z ostanki petkovega večera, dokazi, da je petek v Ljubljani potekal izjemno pestro. Lovim ostanke večera, poklepetam z ljudmi, ki čistijo ostanke »razvrata« noči, in v zraku se čuti olajšanje, ker so se množice sprostile na svoj način, ob pijači, muziki, klepetanju, druženju, anarhiji, ki se je večinoma odvila brez večjih incidentov. Zanimivo, da brezvladje obvladuje nekaj, kar sem poimenovala instinktivni red. Tržnica, pisana množica, med belci, Kitajci in črnci, Romi, Bolgari, pestra raznolikost, ne samo barv listja, ampak tudi ljudi. Tako različni, med njimi seveda moji sopotniki, ki so za kratek čas enkratno neponovljivo obuli moje čevlje. Opazila sem, da sta se v njihova telesa počasi zavlekla mraz in vlaga, največja sovražnika ljudi, ki nimajo svoje jazbine. Zato smo se takoj podali na pot, kajti gibanje pomeni takojšnje ogrevanje. Smer: naša Stara roba nova raba, kjer smo se z veseljem ustavili. Lahko sem kaj povedala in obrazi so že bili bolj veseli, podobno kot je obraz premraženega blažen, ko toplota zalije njegove kosti. Da nas le ne poleni preveč! Zato smo nadaljevali pot do našega zavetišča, kjer so ljudje že čakali na kosilo in brskali po kopici blaga, da bi našli kaj primerne in uporabnega, toplega, čim manj premočljivega. Stopili smo v jedilnico, malo klepetali, si ogledali fotografije naših študentov zavetišča, bili povabljeni na piknik, samo naročiti se moramo vnaprej. Pustili smo nekaj drobiža, kot se spodobi, ter odpeketa naprej do spomenika brezdomovinskosti – Cukrarne. Nehote smo spet naleteli na odvržene injekcije. Za te zadeve imam oko, stlenirano najbrž v šotorih pred BOJ-ZA, o katerem si lahko ogledate dokumentarni film, ki je cela sociološka študija o tem, zakaj so šotori propadli. Temu lahko dodam le, da me res zanima, kdo bi spal na tistem betonu, vetru in -18 stopinj, kdo je bil tam? Ja, seveda, da so ljudje, ki so bili najbolj na robu, pili alkohol in se drogirali. Bodi normalen in zdrži, težka bo, težka, ker je v krutih razmerah normalnost najbolj daleč. Potrjeno! Če pa slučajno pride do vojne, bodo ravno ti, ki so bili tam na prvi bojni liniji, med prvimi varovali naše, vaše riti, verjemite, preverjeno. Vojne si nihče ne želi, a se ves čas odvija. Med nami je ogromno takih, ki nismo verjeli v vojno v Jugoslaviji, pa se je zgodila. Žal. Tako da novica o beguncih, ki zažigajo deke, da se ogrejejo, zame ni nobena noviteta. Poudarila sem, da begunci niso vzrok naših brezdomcev in socialne ogroženosti, kajti ti so obstajali že prej. Odvržene injekcije pa bodo problem, dokler se ne organizira varna uporaba prepovedanih substanc. Zagotovo! Pod mostom postava Bojan in že prihaja njegova prijateljica, ki jo je poimenoval Kuščarka. Med njima je prišlo do zanimivega razvoja dogodkov, ki smo se mu vsi od srca nasmejali in ju obdarovali. Vzajemno smo si polepšali soboto in sonce je zalilo

foto: MG

Ljubljano. Zavili smo v Rog in v živo spremljali akcijo zbiranja paketov za begunce, pozdravili Irfana in ostale. Teroristi niso samo tam ali tam, ali tam, teroristi se vzgajajo že povsod tam, kjer nas obvladuje prevelika socialna ogroženost, ki pomeni tudi izključenost iz normalnega okolja. Kolikokrat sem že slišala frazo: »Če bi jaz ostal na ulici, bi razdejal, bi ubil, dvignil v luft ...« Le tako naprej! Končala bi z mislijo bošnjaka, da ogroženost naredi iz prijazne zverinice zver, ki se želi rešiti stisnjenosti iz kota in udriha, piha, renči, samo da zaduha v svobodi. Ko si svoboden, imaš vsaj pot do vode, hrane, stanovanja, življenja ... Glede na lanskoletne podatke imamo čez 50 milijonov beguncev, ajooo za eno ne tako majhno državo jih imamo mi, zemljani! Naš vzrok so in naša posledica, kot so naš vzrok in naša posledica brezdomci, lačni in žejni, duševno bolni, narkomani. Ko bomo uvedli poklic skrbnik za sočloveka, bomo zafikali luknjo brezposelnosti in hiperprodukcije, ko bomo naprej dali na trg znanje za boljšo Zemljo in Zemljane, ko bomo namesto orožja prodajali boljši smisel, zakaj bi se zbudil zjutraj, bomo naredili premik, prej ne. Čisto na koncu izvem, da se je Jezus poslovil od nas. Redni gost in gostitelj hotela pod svobodnim soncem zadnjih nekaj let, ki pokriva teritorij naše obale. Jezus, upam, da si končno osvobojen prabitosti na križ, naj ti bodo svobodna pota, edino ti si razumel in mi verjel, kako sem čutila delfinov valovanje, ki postregli so nam čudežni ples naslednji dan, da občudoval jih je ves Piran. In zdaj, ko mi je sopotnica iz Lucije to sporočila, bom končala, Jezus, in vem, da se boš od srca nasmejal in zaploskal, ko boš slišal to: »Estetika je mrtev bog!«

Hvala izrednim študentom socialne pedagogike, super ekipa ste bili, rahlo vas je zeblo, a pogumno ste korakali v čevljih igralca Emirja Hadž-i-hafiz-beg-ovića. Uspeva nam, da se družimo in pogovarjamo, ljudje različnih prepričanj, in vsakemu privoščimo hrano in dom, ker je v bistvu to rešitev nas vseh, ne pa planeta Zemlje, ki lahko živi tudi brez nas. Grafit: vsi mi smo Palestinci ... leta nazaj ...

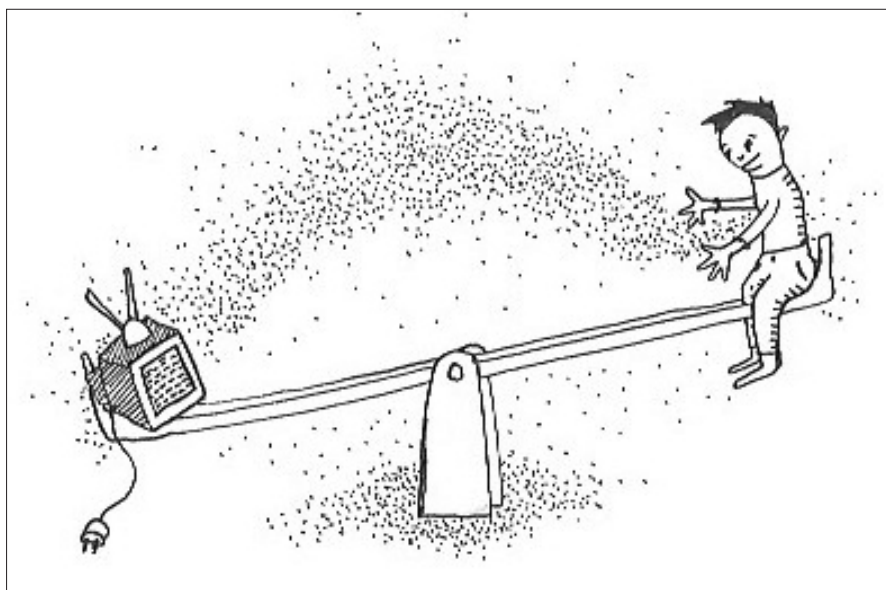
Anastasia Om

V KROGU PRIJATELJEV

Kdo pravi, da nimam prijateljev – kdo? Seveda jih imam, le da včasih na to resnico kar pozabim. Ker sem ponosen, da živim obkrožen z njimi, vam bi jih želel nekaj predstaviti. Verjamem, da bom našel še nove prijatelje, samo z odprtimi očmi moram hoditi po tem svetu.

Televizija. Kadar gledam televizijske programe, mi še vstati ni treba. Z daljincem v roki se počutim kot kralj. Moja prijateljica televizija poskrbi, da sem na tekočem z vsem, kar se na svetu pomembnega dogaja. Nepomembno pa me sploh ne zanima. Televizija mi kot šolan pes nenehno prinaša nove in nove dokaze o tem, kako surov in nevaren je ta svet. Najbolj od vsega uživam v reklamah! Ko se prelevim v kralja z daljincem v roki (namesto kraljevskega žezla) in se zatopim v kakšno dobro TV-dramo in ko zgodba doseže vrhunec napetosti ali ganljivosti, televizija poskrbi, da si malo umirim čustva in živce ob kakšni dobri reklami. Potem se moja TV-drama nadaljuje – do srečnega konca oziroma do naslednje reklame. Ne moti me, da plačujem naročnino, ker to vsekakor ne pomeni, da bi imel pravico svojo dramo gledati v enem kosu, brez skrbno odmerjenih premorov. Tudi če so me reklame sredi filma kdaj motile, se tega ne spomnim več, ker sem se že navadil. In navada je železna srajca! Všeč so mi tudi poročila. Tisti urejeni, obvladani ljudje s kravatami in lepimi glasovi. Vedno so na naši strani, na strani malih ljudi. Pogumno udrihajo po državi, razgaljajo lumparije in lumpe – še čudno, da jih slovenska sodišča s pomočjo kakšnega pravnega balona ne diskreditirajo in ne pošljejo sedet na Dob (ali na Ig, če gre za ženske). Ne, tega pa sodišča ne zmorejo: ob pravnih blefiranjih bi potrebovala vsaj še močno podporo medijev, televizijski napovedovalci pa niso tako neumni, da bi pljuvali v lastno skledo in v oddajah diskreditirali same sebe. Tako kot večina ljudi imam rad stereotipen TV-seks (dolga leta sem živel kot menih, ker mi ni »vklpilo«, da pot v tujo spalnico na široko odpira nenaden francoski poljub), vsakovrstno nasilje, naravne katastrofe, skratka – nič človeškega mi ni tuje. Televizija, ti si moja velika prijateljica, z veliko, khmmm ... diagonalo!

Trgovski center. Svetleč in čist, da bi lahko jedel s tal. Poskrbel je, da so skoraj

Damjan Majkić

neopazno izginile tiste majhne zanikrne družinske trgovnice, moteče razpostavljene po samem mestu. O njem, ki skromno čepi na oddaljenem robu mesta, poje veliko reklam. Rekel bi, da sta televizija in trgovski center eden drugemu resnična zaveznika, skoraj prijatelja. Površine v centru so ogromne, velike za stotine družinskih stanovanj, tam tudi nenehno predvajajo prijetno glasbo, police se kar šibijo od dobrot, in vse je tako prekleto poceni! Malo sicer pogrešam zaposlene, ki bi stali med policami z nalogo, da mi kaj svetujejo, mi pokažejo izdelek, ki se mi je nekam skrilo, ali mi, če sem doma pozabil očala, preberejo ceno. Vendar je treba prijatelju tudi kdaj odpustiti – nihče namreč ni popoln. Občudujem trgovski center, ker ne razumem, kako mu uspe pri tako zelo nizkih cenah (če kupim več enakih izdelkov, mi kakšnega celo podari) zgraditi tako ogromno, bleščečo hale, zraven pa še prostorna parkirišča za kupce in lastno restavracijo, pa tudi reklame, ki jih o njem nenehno predvajajo televizija, radio in še kdo, navsezadnje niso poceni. Moj trgovski center se celo širi, kar pomeni, da imam že celo mrežo prijateljev v vsakem mestu in malo večji vasi. Vzdušje v tistem ogromnem okrašenem skladišču je fenomenalno. Skoraj kot v cerkvi za praznike. Vsi tisti ljudje, ki mi na cesti trobijo in žugajo, postanejo med kilometri polic prijazni, skoraj pohlevni. Pri blagajni me spustijo naprej, šlijo se s prodajalkami, prijazno pozdravljajo znance, ki jih naključno srečujejo pod streho centra ali v njegovi okolici.

Domovanja svojega prijatelja ne morem zgrešiti: že nekaj kilometrov prej me na njegovo prisotnost spominjajo ogromni plakati, postavljeni tik ob cesti, pa tudi na kozolcih in fasadah stanovanjskih hiš. Nekateri so ponoči celo osvetljeni (tako kot cerkve). Več ko kupim, več prihranim! Tudi država je postala zgled varčevanja. Samo da zdaj na varčevanje gledamo drugače kot v preteklosti, ker imamo zdaj družbeno varčevanje brez prihrankov. S prihranki so itak same težave: obresti v bankah so nizke, doma pa ti prihranke lahko kdo ukrade. Kajti svet je nevaren (glej odstavek o televiziji). Kot pisatelja me fascinira tudi poplava tiskanih reklam, ki jih od svojega prijatelja redno dobivam v poštni nabiralnik. Velike naklade, kvaliteten papir, vse v barvah! Tisti neandertalci s področja kulture se res ne znajdejo: včasih se morajo avtorji odreči honorarju ali celo sami investirati denar, da lahko izide nekaj sto izvodov njihove knjige v mehki vezavi. Zakaj preprosto ne vprašajo mojega prijatelja (prodajni center), kako njemu ob vsej dobrodelnosti to uspeva!

Računalnik. On je moj služabnik, družabnik, vsevedni svetovalec, zabavljač... moje vse. Pomaga mi, da se lahko takoj spoprijateljim z množico ljudi, ki jih še nikoli nisem srečal v živo in jih verjetno tudi nikoli ne bom. In s temi »frendi« lahko delim prav vse skrivnosti. Ko grem na razgovor za novo službo, mi sploh ni treba ničesar razlagati, saj je računalnik kadrovske službi že vse povedal o meni. Zdaj se morajo samo še

odločiti, ali me zaposlijo ali ne. Računalnik me varuje tudi pred samim seboj. Če bi recimo imel kakšne pedofilske ali bobmaške popadke in začel zbirati neprimerne vsebine, bo o tem kar sam obvestil policijo, ki me bo kmalu obiskala na domu in mi morda mojega prijatelja celo zaplenila. Kaj hočemo, dobrotja je sirota! Računalnik ne ve vsega samo o meni, ampak mu je znano prav vse, kar obstaja na tem in onem svetu. Tako ne hodim več na posvete k zdravniku, saj sem s preprostim »on-line« testom ugotovil, da imam nevarno obliko raka, nekje sem moral stakniti tudi pljučnico in - povsem pravilno - še vedno čutim desno nogo (ker jo imam). Svoje človeške prijatelje zasipam z elektronskimi pismi, ki jih redno prejemam od drugih. To je tako enostavno: nobenega kupovanja pisemskih ovojnic in lepljenja znamk, nobene hoje do pošte; samo nekaj klikov z miško in že je urejeno. Predvsem pa nobenih lastnih idej! Vsak dan moji znanci prejmejo samo od mene vsaj ducat pisem in ne razumem, zakaj se jezijo, saj jih lahko takoj izbrišejo. Tudi na potovanja več ne grem, kajti vse si lahko ogledam kar na spletu. Itak je za dalj časa zapuščati dom nevarno (glej odstavek o televiziji). Če me zanima, kakšno vreme je zunaj, povprašam računalnik - s tem prihranim denar za nakup krp za brisanje okenskih šip. Brez

računalnika bi se počutil kot invalid. Komaj čakam dan, ko bodo računalniki primerni, da jih vstavijo v človeške možgane. In potem pride veliki trenutek, ko bo računalnik - tako kot jež lisico v tisti znani basni - možgane povsem izrinil iz lobanje. Takrat bova z mojim prijateljem postala eno ...

Mobilni telefon. V mlajših letih sem se v vsakem vremenu tudi po več dni sam potikal po hribih. Brez telefona, s katerim bi lahko poklical na pomoč, če bi se kje zalomilo. Nekako sem verjel v usodo in tudi vase: da se bo vse srečno izšlo, če ne, se bom pa že kako znašel. Čisto sam sem se v hladni jeseni podal na avtoštop po Evropi, z drobižem v žepu, ne da bi natanko vedel, kam me bo to pripeljalo. Življenje je bilo pred rojstvom prijatelja mobilca prava pustolovščina, o čemer čudovito piše Reinhold Messner, svetovno znani alpinist in pustolovec. Zdaj pa imam telefon povsod s seboj. Ker me lahko znanci kregajo, zakaj jim nisem takoj odgovoril, odpisal. Kako naj jim razložim, da sem bil na WC-ju, pod tušem ali v objemu prijateljice? »Me ne zanima nisi dosegljiv« se glasi huda obtožba, brez možnosti ugovora! In kadar se s kom zmenim na kavi v mestnem središču, ga vmes še enkrat pokličem, če lahko pride eno uro prej, kar mi omogoča ta praktični izum. In ko sem samo še dvesto metrov od dogovorjene lokacije, ga spet pokličem

in kaj mu rečem? Da imam samo še dvesto metrov do dogovorjene lokacije. In ga (ker sva že na zvezi), vprašam, če je že tam. Pritrdi mi. In ko sem le še dvajset metrov od njega (zdaj ga že vidim, kaže mi hrbet), ga zopet pokličem, da ga pomirim, da bom že čez nekaj sekund pri njem. Včasih ga ne dobim na telefon, linija je zasedena, ker tudi on v tistem trenutku kliče mene ... Tudi v službi, zlasti še med malico v menzi, imam rad, če me kdo pokliče. Zato dajem prednost jedem na žlico - ker imam potem eno roko prosto za držanje telefona. In kratka sporočila (SMS-ji) so res praktična in se tudi precej razlikujejo od pogovorne slovenščine, celo od angleščine: kup simbolov in kratic. V zgodnji dobi pošiljanja SMS-ov sem naivno mislil, da tisti LP na koncu pomeni: »Ližem pi***.« Vznemirljivo, ni kaj!

No, predstavil sem vam nekaj svojih najboljših prijateljev. Imam pa seveda še druge, na primer knjige za samopomoč, cigarete, fitnes, GPS (saj veste: »Čez sto metrov zavijte levo, zavijte levo, zavijte ...«), varnostne kamere. In če kljub vsemu kdaj začutim v sebi neko težko opisljivo praznino, si začnem ponavljati, kot me je naučila tista ameriška knjižna uspešnica o samopomoči: »Nisem sam. Globoko diham. Nisem sam.«

Jurij Kunaver

ZGODBA O ..., 28. DEL

Leta 1993 se je Don Pierino vrnil v južno Ameriko in odprl center v Kostariki. Celina koke ga je potrebovala bolj, kot si lahko mislimo. Tudi tam je odprl velik center za izgubljene otroke.

Si predstavljate mladež, ki je komaj shodila in nima pojma o življenju, pa je že na cesti in žveči kokine liste. Nenormalno, a resnično. Don Pierinu se je ob pogledu na tako sceno trgalo srce in ni mu ostalo drugega, kot da zaviha rokave in se spusti novi nalogi naproti.

Določil je nekaj fantov iz Italijanskih centrov, da bodo v pomoč in pouk mladim iz Kostarike. Tako je naredil vedno, ko je odpiral center izven Italije. Pač delo vizionarja, kar je Don tudi bil.

Kje je črpal energijo za svoje delo? Ljubezen do pomoči je psihično dejanje. Kaj pa fizični napor? Kaj pa ... Stalno na poti in nikoli pri miru. Je to za normalnega človeka možno? Je bil Don normalen? Mislim in čutim, da je bil več kot to. Ne, ne, ni bil Bog - bil je srce, ki se je predalo celemu svetu.

Taubi

SARA JAKOPIČ - SARAJA

Saraja

ODZIVI NA SLIKI SARE JAKOPIČ - SARAJE

Slika (iz te številke Kraljev) predstavlja materinstvo, mamo, ki ima polno skrbi, kaj se bo zgodilo z otrokom, kako se bo znašel v svetu, kako bi mu bila čim boljša mama. Vidim predvsem zaskrbljenost, ker je na sliki dosti črne barve v ozadju. Na obeh slikah je prisotna bolj temna plat, manj je pozitivnosti. Slika v prejšnji številki: Ženska, kot da bi imela polno glavo misli, ki jih zelo povezujem z mestom in hrepenenjem po morju, ker je tu veliko ladij in rib ter svetilnikov. Mogoče ji hiter tempo življenja ne omogoča dopusta. Zdi se mi, da ima utrujene oči. Neža	Najprej se spomnim na kozmos, vesolje, pa na prepletanje, povezanost z Zemljo in nečim nad Zemljo, torej vesoljem (se nanaša na sliko, objavljeno v tej številki Kraljev). Pa hkrati je tu element ..., vedno lahko zaznam človeške oblike, potem mesta, ki so tudi človeška, pa naravo. Tu se vse ful prepleta, vse je povezano, znotraj pa so mala vesolja. Mikrokozmosi. To je človeški obraz (slika iz prejšnje številke) in v bistvu je, kot da se v njeni glavi notri ful dogaja, kot da ni meje med znotraj in zunaj, čeprav bi naj fizično obraz predstavljal mejo. Ampak kot ljudje nismo imuni na dogajanja zunaj in znotraj in potem se to vse tako zameji in poveže. Se mi zdi lep prikaz tega, kako se jaz počutim v svoji glavi. To sem najprej pomislila. Sem se prepoznala. Notri imam cel svet, pa tudi zunaj je hkrati cel svet, potem pa kakor da bi mi odprl glavo in bi se vse zmešalo. To je zgodba razmišljujoče punce zvečer v postelji. Ko ji vse to po glavi hodi, tok misli. To je zelo dojemljiva punca, razmišljujoča, radovedna, pa imaginarno povezana z nečim višjim, išče smisel tega, kar vidi čez dan. Lara	Prečudovita slika (iz te številke Kraljev). Ženska, nežna, mehka, močna, ki je povezana s celim stvarstvom, povezana z otrokom, lepota, prav ganljivo. Slika iz prejšnje številke: Zanimivo. Ne moremo se izogniti informacijam, ki nas preplavljajo. Kljub vsem dvojnostim pa lahko ostajamo v sebi eno. To je naša sidrna točka. Čestitam ustvarjalki. MM
--	---	--

TATU ZGODBA

Tatu sem si dala narediti dve leti nazaj, že od malega sem namreč nora nanje. Izdelal mi ga je mojster svojega poklica iz Kamnika, ki sicer nima svojega studia, pač pa dela priložnostno, doma. Motiv sem izbrala kar na internetu, izbor je opredelil estetski vtis. Pri tem nisem iskala kake simbolike, tetovator ga je le malce izpopolnil. Na koncu je izpadlo kot naključje, da gre za zmaja, saj je bil tatu izdelan v letu zmaja.

Nina

foto: MG

09
KRALJI
ULICE

JADRAN

**KAMNI NE MOREJO OSVOBODITI MOJEGA OBRAZA.
DRUGI Z MRZLO VODO, Z MEHKO SOLJO - OSTANEJO
MIRNI, REČEM SVOJIM MALIM GREHOM.**

**PRISLONIMO SE OB MOJO TRDO KOŽO, KAMNI
Z VŽGANIMI ODTISI SONCA.**

**UKROTI, PROSIM, MOJE PORCELANASTE FASADE.
IZ NJIH IZDELAJ PISANE VITRAŽE
KOT V FRANČIŠKANSKI CERKVI V PULJU. TIHO
OBLIKUJ MOJ NOS KOT OBRAMBNE BARIKADE,
V MOJIH RJAVIH OČEH NAREDI MARINE ZA LADJE**

**IN V NJIH USTVARI ZELENKASTO MORJE
- JADRANSKO, KI LAHKO OSTANE NEIMENOVANO,
DA BODO IMELE LADJE PROSTOR V MOJIH ZENICAH.**

**DOKLER NE PADEJO V VODO
Z MOČNIM POTEKOM PEŠČENIH MIŠIC
KAMNI - UTOPLJENE SANJE.**

AGNIESZKA ŻADŁO

Pesem objavljamo v sklopu izmenjave cestnih časopisov – tokratna je poslana s strani ruskega uredništva PUT DOMOI

Prevod: Katareena

**BEGUNSKA KRIZA DAJE ŠE ENO
PRILOŽNOST,
DA SMO ZA IN PROTI.**

N2

GANGSTERJI, ZADNJI DEL

010
KRALJI
ULICE

Težka vhodna vrata v domačo vežo so se z glasnim treskom zaprla za menoj in me v trenutku predramila iz paranoične zamaknenosti. Naslonil sem se na steno in z grenkobo razmišljal o bližnjem srečanju z ljubljanskimi gangsterji. Nevaren pripetljaj v gozdu mi je odprl oči. Jaz, imenitnež v svileni obleki, z zloščenimi čevlji, moderno kravato in zgovorno aktovko, sem se pustil ujeti v primež morskih psov. Povem vam: obleka naredi človeka. To govorim iz lastnih izkušenj. Fasada, ki sem jo ustvaril, je bila brez napak. Znotraj sicer razvalina, navzven pa zaupanja vreden človek. Če bi bil lutka, bi me brez pomisleka postavili v izložbo, da potrošniške duše zvabim v greh. Toda po srečanju z izterjevalci dolga se mi je maska začela krushiti. Borza bi mi omogočila lagodno življenje, če le ne bi bil vezan na lačno kri. Moja plačilna lista ni bila od muh. V tistih časih so borzniki narod pošteno ožemali in ga lupili, kolikor je šlo. Privatizacijski certifikati so se od državljanov odkupovali po smešnih cenah, kajti ljudje niso vedeli, da imajo jutri v rokah precej več, kot le par fičnikov danes. Predvsem tisti iz boljših podjetij so nosili lepe denarce, a so bile svojega denarja vredne tudi razne finančne družbe. Sivi trg se je bohotil in ponujal lepe možnosti za precejšen zaslužek. Če me ne bi tetka droga z lepimi besedami in toplimi obljubami priklenila nase, bi dandanes zagotovo živel na večjem posestvu, v hiši z bazenom, vozil bi najboljše avtomobile in se gibal v »visoki« družbi. Kar pa sicer ni nekaj, kar bi res želel. Ne vem, kaj naj vam rečem. Ne vem, kaj je huje. Imeti lačno kri ali biti lačen denarja? Sem res toliko zamudil ali pa le ne prenesem dejstva, da sem si uničil precejšnji del svojega življenja? Morda resda nisem srečen, pa vendar menim, da sem uspel obdržati vsaj človeškost, kar v finančnem okolju ne bi šlo skozi, saj smo bili vsi zaposleni vpleteni v polzakonske »muljaže« in druge nečednosti oziroma predvsem velike nemoralnosti. V tistem času so sistemska pravila igre lastnikom borznih hiš pač omogočala trgovanje na sivem trgu. Toda vrnimo se raje nazaj k moji zgodbi. Ljubljanski gangsterji so od mene zahtevali poplačilo dolga za drogo, ki sem jo dobil v konsignacijo. Trošil sem vedno več, posledično pa prodal vedno manj ter se vsekakor zavedal, da sem ujet v začaran krog. Dobro plačana služba še zdaleč ni več zadoščala za kritje vseh stroškov, celo za sproti ne. Naslonjen na steno svoje veže sem razmišljal o vsem zgoraj omenjenem. Želel sem si zamahniti z roko in na mah izbrisati svoje grehe. Kako naj - revež - v tednu dni skupaj spravim ves denar, ki ga dolgujem? Odločen sem bil, da to storim, saj je bilo to za moje zdravje odločilnega pomena. Vendar s to ekipo nisem imel namena češenj zobati. Kaj bi lahko siromak v preobleki imenitneža storil? Bil sem bolan, navlečen in sram me je bilo to priznati. Nisem se zavedal, kako globoko sem padel. Niti vseh pasti droge ne. Kot je v takšnih primerih v navadi, je bil teden v trenutku naokoli, čas obračuna se je hitro bližal in zgodba se je ponovila. Denarja nisem uspel zbrati. Zopet sem smukal po stranskih ulicah in upal, da me fantje ne opazijo. »Scal« sem v veter. Neizbežno je bilo, da se prej ali slej srečamo, in tako se je tudi zgodilo. Nekega dne me je na poti iz službe povsem slučajno opazil eden izmed njih. Ustavil je avto in me povabil vanj. Ker je bil sam, bi mu zlahka ušel, toda vedel sem, da bi s tem le odložil neizogibno. Usedel sem se na sopotnikov sedež

Leah Artist Mihalič

in se odpeljal z njim. Vedel sem, kaj me čaka. Med vožnjo sem večkrat pomislil, da bi med čakanjem na semaforju skočil iz avta. Odločil sem se ostati in sprejeti posledice svojih ne(s)pametnih dejanj. Zapeljal je v eno izmed ljubljanskih občin, kjer naju je že čakal moj kontakt. Ni bil vesel, jaz še manj. Izstopil sem iz avta in mu stopil naproti. Vedel je, da sem brez denarja, in med redkobesednim pogovorom mi je dal vedeti, da me ne more spustiti brez posledic. Vsem bom v opomin, vsekakor pa ne prvi, ki se mu je to zgodilo. Morda se bo slišalo neverjetno, toda vse je potekalo v kolegialnem odnosu, ki sva ga vzpostavila že med trgovanjem. Lahko bi bilo še precej huje. Prepustil sem se toku dogodkov in široko razširil roke ter s tem dal vedeti, da lahko začnemo. V rokah sem še vedno stiskal službeno aktovko, ko sem dobil udarec z nogo v glavo. Nič se nista obotavljala. Udarci so neusmiljeno padali, nisem se branil. V bran sem sklenil le roki okrog glave ter se nemudoma vrgel na tla. Po krajšem surovem brcanju sta odšla. Vem, da sem imel »srečo«, ker je bil prisoten kolega. Kdor koli drug bi mi jih pošteno naložil. Vstal sem. Kri mi je kot slap lila iz nosa, saj je bil ta zlomljen. Spominjam se ironije, ki se mi je izrisala pred očmi. V fini poslovni obleki, ki mi jo je plačevalo podjetje, sem krvavel sredi ceste. Takega me niso spustili niti v toaleta v bližnjem lokalu. Povsem pobit sem se peš odpravil proti domu. Po krajšem pešačenju, med katerim so misli švigale sem in tja, sem prispel domov, se umil in odločil, da se spucam. Trdno sem bil odločen zaživeti človeka dostojno življenje. In potem je bilo ...

SIVA EKONOMIJA - POBARVANA DENARNICA

Sredi septembra, že na poti v jesen, smo se kar v lepem številu zbrali na ekonomski fakulteti na dveh zaporednih delavnicah z naslovom »Pobarvajmo denarnico«. Delavnica je potekala v okviru projekta »Siva denarnica«, ki ga izvaja ekipa Zavoda Uršulinka. Namen delavnic je bil ozavestiti ter informirati mlade od 15. do 29. leta o tem, kaj predstavlja siva ekonomija, ter jih s tem usmeriti na pot aktivnega državljanstva. Zaradi velikega obsega ima siva ekonomija pomembne učinke tako na mikro kot na makro ravni. Iz preteklih izkušenj poteka družbe je razvidno, da povečevanje kazni ne rešuje problema sive ekonomije, ampak ustvarja gospodarske in družbene probleme. Zaradi tega je pomembno, da si mladi oblikujejo osebna stališča do pojava sive ekonomije, saj lahko le z oblikovanjem stališč spreminjamo vedenje. To smo tudi počeli. Na prvi delavnici smo se seznanjali s pojmom sive ekonomije. Na drugi delavnici pa smo sivo ekonomijo z metodo gledališča zatiranih pogledali še poglobljeno. Z udeleženci smo poskušali o temi čim bolj družbeno kritično razmišljati. Nastali so zanimivi izdelki, ki zrcalijo pojem z različnih vidikov.

Delavnica se je začela s socialnimi igrami, preko katerih smo se med seboj spoznali. Sledil je »teoretični« del delavnice, v kateri so udeleženci v skupinah odgovarjali na vprašanja o sivi ekonomiji. Predlagali so, da bi mlade informirali in ozaveščali o sivi ekonomiji že v času obveznega šolanja. Kot kratkoročne ukrepe predlagajo kratka reklamna sporočila na televiziji ali kviz na temo sive ekonomije. Rezultat skupinskega dela so bili zanimivi in ustvarjalni plakati, ki so jih udeleženci predstavili celotni skupini. Ob predstavitvi posameznih vprašanj je potekala diskusija, ki je pokazala, da udeleženci prepoznajo sivo ekonomijo predvsem iz primerov vsakdanjega življenja. Vsak izmed njih vsaj enkrat ni dobil računa za opravljeno storitev ali kupljeno blago. Vprašanje: »Ali so zahtevali račun?« pa ni bilo enoznačno. Večina je odšla brez računa. Želeli smo izpostaviti, na kaj vse vpliva siva ekonomija, ter poudariti, da se proti njej borimo tudi s tem, da zahtevamo račun.

Na drugi delavnici smo sivo ekonomijo spoznali z metodo gledališča zatiranih. Gledališče zatiranih je razvil brazilski gledališki pedagog in vizionar Augusto Boal in predstavlja obliko popularnega, na skupnosti temelječega izobraževanja, ki gledališče uporablja kot orodje za družbene spremembe na individualni, lokalni in globalni ravni. Uporabili smo dve tehniki gledališča zatiranih – slikovno in časopisno gledališče. S slikovnim gledališčem in gibanjem so udeleženci izrazili pojme, povezave in primere sive ekonomije ter jih tudi uprizorili. Primer tega je bil nakup v pekarni, kjer kupec za kupljeno hrano ne prejme računa. Predstavljeni so bili različni načini, kako lahko kupec zahteva račun. Zanimivo je bilo, da se je kupec slabše počutil v svoji vlogi, ker je zahteval račun, čeprav je to njegova pravica. Zaključili smo s časopisnim gledališčem in ustvarili odo sivi ekonomiji. Vas zanima, kaj pravi naša oda?

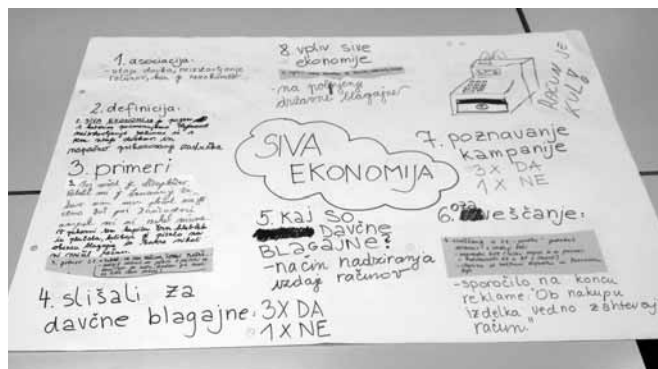

foto: arhiv Zavoda Uršulinka

Imate občutek, da vas vsi lupijo?

Želite, da bi ljudje dobro govorili o vas? Potem nikar sami ne govorite!

Oglasna deska!

Kdo obira delavca z minimalno plačo?

Tatu zgodba.

Šele takrat, ko bo posekano zadnje drevo, šele takrat, ko bo zastrupljena zadnja reka, šele takrat, ko bo ujeta zadnja riba, šele takrat boste ugotovili, da denarja ne morete jesti.

Ker je sedaj vse lahkotno.

Uvedba davčnih blagajn bo pomenila najvišji strošek za tiste, ki zdaj pri poslovanju uporabljajo elektronske naprave.

Erotična plesalka Pia pravi, da bodo davčne blagajne njej in njenim sodelavkam zelo otežile poslovanje.

Dvig bo najbolj osrečil državo.

Brez dela ni jela.

Komu koristi QR-koda?

Babe se še hudič boji.

Poznate tisti vic: Kdor ne hrani mačke, hrani miš?

Po toči zvoniti je prepozno.

Ali bo torej posamezna vstopnica tudi račun ali bo moral imeti natisnjeno enkratno identifikacijsko oznako računa?

Ali imate hrbtenico?

Vstopnica je po zakonodaji o DDV lahko tudi račun.

Včasih človek le molči, ker kar koli reče, le boli.

Brez besed.

Kmetje s svojimi stroji opravijo storitev za drugega kmeta.

Udeleženci so z udeležbo na delavnicah spoznali učinke, ki jih ima pojav sive ekonomije na njihova življenja in družbeni vsakdan. Mladi so si preko gledališča zatiranih ter informiranja izoblikovali osebna stališča do pojava sive ekonomije, saj je tudi to eden izmed načinov prevzemanja odgovornosti za kvaliteto svojega bivanja. Z udeleženci smo o temi poskušali čim bolj družbeno kritično razmišljati, iz česar so nastali zanimivi izdelki, ki zrcalijo sivo ekonomijo in različne poglede ter izkušnje mladih. Po zaključenih delavnicah so udeleženci izpostavili, da je bila povezava gledališča zatiranih in sive ekonomije novost in zanimivost hkrati. Prav ta povezava je prinesla dodatno interaktivnost in sproščenost v skupini, kar so izpostavili prav vsi udeleženci:

»Vzdušje je bilo super in smo se res zabavali.«

»Super, sproščeno, veliko smo naredili, kljub resni temi.«

»Veliko je bilo razmišljanja in zavedanja.«

Zavod Uršulinka

Projekt Siva denarnica sofinancira Urad Vlade RS za komuniciranje v okviru kampanje »Vklopi razum – zahtevaj račun!«, katere namen je ozaveščanje javnosti o negativnih posledicah sive ekonomije.

VKLOPI RAZUM,
ZAHTEVAJ RAČUN!

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE

NEK AJ

cestnih

NAMEN

Za koga živim
kdo me hrani
na koga mislim
komu dajem jaz
kdo daje meni
komu se smilim
kdo me upošteva
kdo me ima rad?
Živim zase, za stvarnika in za tiste,
ki me imajo radi (škoda ker takih ni več),
hranijo me država in dobri ljudje,
ki me niti ne poznajo,
mislim na sina 24 ur na dan.
Jaz konkretno dajem vsakemu,
ki me prosi, če le imam.
Meni je vse, kar imam, dal bog,
dal mi je življenje,
ampak to večkrat pozabim
in se obnašam, kot da je to, da živim,
samo po sebi umevno,
pa ni.
Smilim se nobenemu in tako je tudi prav,
upošteva me nihče in se počutim kot
lanski sneg,
rad me nima nihče, razen stvarnika,
in to je dovolj.
Kava paše tudi iz flaše,
zraven pa apaurin za lep spomin.

Kavica

MOJA POT ČIŠČENJA SAMEGA SEBE IN MOJEGA »UMA«

Kako naj začnem? Vsak začetek je težak, ko pa ti steče, nekako gre. Ker to delam prvič, upam, da bo berljivo. Začelo se je 15. januarja leta 20..., ko sem naredil neumnost in seveda me je – kot to doleti v glavnem vsakega, ki ima kriminalno preteklost – preiskovalni

sodnik poslal v pripor, zapor. Ko prispeš v pripor, rabiš kar nekaj časa, da to dojameš, saj je sprememba hud udarec. Odvisno od vsakega posameznika pa je, kako se s tem sprijazni. Eni lažje, drugi težje, nekateri pa na žalost nikoli. Čez noč ti je vzeta svoboda gibanja in tudi svoboda govora. Sam sem rabil približno 2–3 tedne, da to dojamem in se sprijaznim z odločitvijo sodišča, ki je določala, da bom kar nekaj časa nesvoboden. Po temeljitih premislekih sem to vzel kot neke vrste komuno. Kot sem že rekel, je to lahko dogovor, ki te povozi ali pa ti da čas za razmislek (itak imaš v taki ustanovi obilje časa, tudi za študirati). Tukaj imaš lahko več možnosti kaj početi ali ne početi. Ena izmed teh je, da piješ metadon (lahko ga še povečaš) in si pri psihiatru pridobiš še tablete. Tako si lahko vsak dan od jutra do sutra (24 h) pod vplivom substanc, ki te dobesedno priklenejo na posteljo, in večino svoje zaporne kazni prespiš. Za to pot je značilno, da si lahko potem, ko prideš na svobodo, še hujši, kot si prišel notri – torej non-stop zadet, ležiš non-stop, skratka postaneš še večja razvalina, napihnjen od tablet, metadona, ležanja in brez vsake kondicije. In če si to počel ves čas v zaporu, boš (velika verjetnost) počel to tudi zunaj na svobodi, edina razlika je, da boš zunaj poleg predpisanih tablet kupoval še na črno in svojo dozo in odvisnost povečeval vsak dan bolj. Druga možnost je denimo ta, da ostaneš na metadonu in predpisanih tabletah in samemu sebi govoriš (v bistvu lažeš), da bo enkrat že prišel ta dan, ko boš lahko vsemu rekel ne. Do takrat pa ... Iskreno povedano, dlje kot si v tem sranju, teže je priti ven. Obstaja pa tudi varianta, ko sam sebe vprašaš, a bom res celo življenje v tem začaranem krogu? Mar sem res taka pička, da nimam jajc temu enkrat za vselej reči ne? In priznam, stokrat lažje je to napisati kot narediti. A zame na tem svetu res ni več možnosti, da zaživim normalno in si kot večina normalnih ljudi najdem punco, s katero bi ustvaril družino (po vrsti: služba -> stanovanje -> punca -> otrok -> avto ...). Jaz mislim, da je za slehernega človeka na tem svetu, že ko se rodi, začrtana pot, na kateri najdeš ljubljeno osebo in potem ... OK, vse lepo in prav, ampak trenutno sem še vedno v zaporu, odrezan od civilizacije, in ko sem vstopil, sem si zadal cilj, da lahko »odmor« obrišem sebi v prid. Seveda v zaporu nisi sam (mislim na zapornike) in eni ti hočejo dobro in te spodbujajo, drugi ti prav tako želijo, da uspeš, a si v sebi mislijo, ah, itak mu ne bo uspelo, ker bi te – če bi ti – »požrl« od fousarije, in tu imaš recimo še tiste, ki jih zate bolik. ! Skratka, prepuščen si samemu sebi in hočeš nočes začrtanemu planu cilju, ki se ga poskušaš držati. Če se za to odločiš, moraš biti v svoj uspeh do konca prepričan 200%,

kajti samo ena mala napaka (recimo, da zvečer, ko dobiš terapijo – sanval za spanje, tega vzameš ali posnifaš) in že spet si v začaranem krogu.

Miha Andoljšek

ZAHVALA

V mesecu oktobru je potekal svetovni dan brezdomstva. Tako se je naš spoštovarti Bojan spomnil, da opravi intervju na to temo, ki so ga posneli za dnevnik (TV SLO1). Posneli so ga na naši domači lokaciji, kjer je bil na našo srečo prisoten tudi Bojan Kuljanec v podporo meni in moji dragi, je pa v njem malce varuške in to vlogo odlično obvlada. Izkušnje, kot pravi sam. Že tema sama je težka in o njej ni lahko govoriti, kaj šele biti del bremena, iz katerega se težko izvlečeš. Ja, drage bralke in bralci, ni lahko stopiti pred kamero in povedati, da si tudi sam v stiski in da se trenutno nahajaš v tej skupini, saj mlada družina potrebuje večji bivalni prostor. Oba s partnerko želiva in se trudiva dobiti vso najino družino pod isto streho, saj ima moja draga še sina in hčerko iz prejšnje veze. Žal morava poudariti, da obstajajo birokratske ovire in socialne ustanove so popolnoma nerazumne. V nekaj pa sem prepričan, in sicer da ne bova odnehala, dokler ne zaživimo skupaj, pod isto streho. Nedolgo po tem intervjuju se je pojavila priložnost, da opraviva še en intervju (za časopis Večer). Povabila sva bila vesela, saj sva imela priložnost pojasniti svojo plat zgodbe – brez cenzure. V sobotni izdaji časopisa je bil članek objavljen na celi strani. Tokrat so bralci iz prve roke lahko zvedeli, kako je, če mlad izgubiš zaposlitev in posledično streho nad glavo. Kje je bila takrat pomoč države, ki jo je moja draga krvavo potrebovala? Žal. Kar je preživljala moja najdražja in kako je bilo, o tem nerada govori. Preprosto živi za obiske z otroki, ki so enkrat mesečno in komaj čaka petke, ko se slišijo. Saj je ona njihova mama, za božjo voljo. Otroci niso birokratski problem, ampak del družine in sodijo k mami, zato se tudi trudiva in ustvarjava, da bomo lahko skupaj kot družina. Ker to tudi smo: družina. In da še ena novonastala družina ni bila potrebna ločevanja, se lahko zahvalimo le Kraljem ulice, neutrudni ekipi delavcev. Resno se vam zahvaljujemo in sva hvaležna za dano priložnost in zaupanje. Hvala! Hvala tudi obema novinarkama in soc. delavki, ki nama je omogočila nov voziček, ter gospodu, ki ga

je kupil za najino Ari ... Zavedava se, da naju čaka še veliko birokracije, požrtvovalnosti, odrekovanja, jeklenih živcev, ogromno dela, vendar se vse to izplača, le da bo družina pod eno streho. Kot družina sodimo skupaj! Lep pozdrav,

Ersad in Mery

OKTOBER BLUES

Zunaj prekrito s težino oblakov nebo, zastal pogled na tleh listje pozlačeno, kaki opolzko zadovolji usta prepotrebna, ko zalije jih spolzka tekočina, zlato zadnjega in neobranega na vrhu drevesa; Fiesa, najin plen, kakti, lačna in žejna, kako slasten in daleč je stran, z vejo dolgo uspe nama ga stresti, kaki opolzko napolni usta prepotrebna, trte obrane krasi grozd pozabljeni, jagode grozdne žlahtno sladke, ko hodiva peš od Fiese v jagodje, jagod pa nobenih nikjer.

Preseneti naju buča zapuščena, sama, sredi praznih njiv, izdolbem jo, meso nje skuham, marmelado, semenâ tolažijo ptiče prezeble in samoto mojo, a zdaj bučo krasi sveča za vse vas, vas, ko vas več ni, blues večer in čarovnije noč, dan reformacije in jutri dan, dan pokojnim dušam predan, pogovori naši žgoče budeči, ideje življenja nekega lepšega, dotiki spoznavanja, dotiki slovesa, ki neizbežno je, strahovi naši se ponovno budijo, vojne vihre korakajo, in slišim blues, naš blues, ne, ne, pusti me na dnu, nemočnega, podaj mi roko, ne pozabi na mene, ko boriš se za sebe, ne, ne, pusti me na dnu nemočnega, podaj mi roko, ne pusti me prezeblo lačnega, brez smisla, da grem naprej, odpri srce in sliši blues zapuščenega, vse to je samo cesta, cesta, ki vodi ravno v pekel, oktober blues, blues zapuščenega, blues pozabljenega!

Anastazia Om

OD ROJSTVA DO SMRTI

Končno prispeli so vsi, moja duša, telo in moj razum, z rojstvom otroka, Boga.

Rastem, želim, čutim, se veselim, da odrastem lepo kakor od zdaj naprej, no, vedno tako.

Ljubim srečo in jo delim, ker srečen sem jaz in srečen boš ti.

Ko pa bo konec moje poti, tam ne bom stal sam, prejšnji vsi, mami in ti, veselje bo veliko, kot ga še ni.

Tomaž Vlahovič

ANEKDOTE IZ PRODAJE

POSEBEN DAN

Sicer je pri moji službi (prodaja KU) skoraj vsak dan poseben in drugačen od prejšnjega, vendar je bil današnji dan še prav posebej. Čeprav mi ni težko prodajati Kraljev, to ni prava služba (ni delovne dobe, dohodek je nizek ...) in jaz si pravo službo zelo želim. Naokoli pošiljam ogromno prošenj za delo in marsikomu to tudi povem, a žal mnogi to poizkušajo izkoristiti in dobiti mojo številko pod pretvezo, da mi nameravajo najti službo, dobijo le-to, potem pa me sprašujejo čudne ali pa celo nadvse neokusne stvari. Jaz pa velikokrat upam in želim verjeti, da so ljudje dobri in iskreni in da bo tokrat drugače, nakar sem pogosto razočarana. Danes pa se je moja vztrajnost končno izplačala in že nekaj ur po najinem pogovoru sem dobila sporočilo s kontaktno številko za razgovor za pravo službo, kar me je močno razveselilo in mi vlilo novega upanja. Na tem mestu se tej osebi (če bere, ve, kdo je) za priložnost še enkrat iskreno zahvaljujem. Če mi to uspe, bo to uresničenje naslednjega koraka, ki sem si ga začrtala, in velik osebni uspeh. Čeprav sem mlada, sem že precej preživela, globoko

sem padla, a sem se pobrala in kar daleč prilezla, a imam še veliko za preplezati in narediti. Na srečo imam podporo partnerja, ki je moj idealen moški in zares čudovita oseba, pa tudi mami in mama me vzpodbujata in nama pomagata, kar mi ogromno pomeni. Čas je že, da se postaviva na svoje noge, saj si močno želiva svoje družine (kot verjetno večina ljudi), za kar pa so potrebni redni in stabilni prihodki in večje stanovanje. Nikoli pa ne bom pozabila KU, ki so mi pomagali preživeti najtežja obdobja mojega življenja, in ko uresničim svoje načrte, bom to sporočila tudi vam, bralcem, saj ste mi vsi pomagali.

Leah

MOJ PRISTOP

Ko prodajam Kralje, nočem biti vsiljiv in moriti mimoidočih, zato jih večinoma samo prijazno pozdravim in časopisa niti ne ponudim. Mislim, da to znajo ceniti, saj kar sami pristopijo in me vprašajo, kaj prodajam, kako to, ali pa mi primaknejo nekaj drobiža. Včasih pred isto trgovino stoji še en moški, ki kupče prosi za drobiž, in priznati moram, da sem kar ponosen nase, ko ga zavrnejo in mu povedo, da bodo raje kupili Kralje od mene, ker sem prijazen in urejen. Lepo se mi zdi, da opazijo, da skrbim zase in za svoj videz, in se čudijo, kako da se preživljam s prodajo KU, ker nisem tipičen prodajalec, pa še trezen sem. Odkar sva z mojo drago ugotovila, da spadava skupaj in si obljubila večno zvestobo, sva oba skoraj čisto opustila alkohol, le še na kakšnem praznovanju nazdraviva, napiti pa se nočeva več, ker sedaj imava oba voljo, smisel in pomembne načrte. In življenje nama je preveč dragoceno, da bi ga zapravljala v omami. Drug drugemu sva opora in vzpodbuda, popolnoma se dopolnjujema in tista čudna praznina je končno zapolnjena. Kljub temu je pomembno slišati tudi mnenja okolice, saj smo ljudje družabna bitja in hvaležni sem vsem, ki v nama nekaj opazite, začutite neko pozitivno energijo in ki mi to tudi poveste. Sedaj mi ni več nerodno in se ne sramujem tega, da se po 11 letih redne službe preživljam s prodajo KU. Opogumila me je punca, in pa seveda kupci, ki mi povedo, da je tudi to častno delo, kar sem sam počasi ponotranjil. Kot moški se čutim dolžnega delati in poskrbeti za družino in, dokler ne dobim druge službe, se bom trudil prodati čim več KU.

Senad

Dogodki:

V DNEVNIH CENTRIH AKTIVNOSTI ZA STAREJŠE LJUBLJANA SMO PLETLI VOLNENE IZDELKE ZA KRALJE IN KRALJICE ULICE

014
KRALJI
ULICE

Pod okriljem Mestne zveze upokojencev Ljubljana že deseto leto deluje program Dnevni centri aktivnosti za starejše (DCA). Gre za medgeneracijske centre aktivnosti, namenjene starejšim in vsem ostalim prebivalcem, ki si aktivnosti želijo, saj program DCA ponuja množico storitev, s katerimi se zagotavlja aktivnejše vključevanje posameznika v socialno okolje in vzdrževanje psihofizične kondicije. V Ljubljani pod našim okriljem trenutno deluje 6 dnevnih centrov. Program sofinancirata Mestna občina Ljubljana in Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Poleg rednih aktivnosti, ki jih izvajamo po programu, pripravljamo tudi številne projekte. Tako smo skozi celotno letošnje leto v vseh šestih dnevni centrih pletli izdelke za društvo Kralje ulice in se v ponedeljek, 26. oktobra 2015, odpravili v njihov dnevni center, kjer smo jim tudi predali pletene izdelke. V času, ko zima že zavzeto čaka pred vrati, smo Kraljem in Kraljicam spletli nič več in nič manj

foto: MG

kot devetdeset volnenih izdelkov, kot so šali, kape, rokavice, nogavice in puloverji. Vsem »Kraljem in Kraljicam« želimo, da jih naši izdelki v prihajajočih zimskih dneh prijetno grejejo. Druženje

je bilo več kot prijetno in se že veselimo naslednjega snidenja.

Sabina Fridl

OBISK ŽIVALSKEGA VRTA - DRUGIČ

V sredo, 28. 10. 2015, ob 15.00 smo se dobili pred vhodom v živalski vrt. Zopet se je nas je zbralo kar precej navdušenih opazovalcev krasnih živali, tokrat 10 otrok, starih od nekaj mesecev pa do 12 let, in njihovi starši. Počakali smo še nekaj zamudnikov, nato pa se podali raziskovanju, čudenju in opazovanju naproti. Že na vhodu so nas pozdravile buče različnih barv, oblik in velikosti, ene bolj grozne, druge nekoliko manj, vzdusje je napovedovalo bližajočo se noč čarovnic. Dalje so našo pozornost pritegnili sajmirji (bolivijske opice), nato pa smo se navdušeno usmerili proti domačim živalim na slovenski kmetiji, božali koze, nastavljali prstke goskam, občudovali mogočna konja in velikega bika. V stari slovenski hiši smo vriskali komajda skotenim miškam. Na vrsti sta bila morska leva, ki smo se ju odločili opazovati z nekoliko nižje etaže, skozi stekleno stranico bazena, kjer smo imeli odličen razgled. Kot da bi vedela, da ju opazujemo, sta se nam nastavljala in se »afnala«, ko sta hrbtno plavala mimo nas. Pot smo nadaljevali mimo zeber v Hišo inkubator in bili navdušeni nad videnim - opazovali smo prikupne puhaste piščančke in si ogledali, iz česa so se izvalili. Čudili smo se nad lupinami jajc drugih živali in »največjim« polžem. Nato smo prišli do dveh gepardov, ki smo ju od daleč opazovali pri hranjenju. Dalje na naši poti smo srečali krasno družinico žiraf, dvogrbne kamele, azijskega slona in od daleč »pokukali« k sibirskemu tigru in perzijskemu leopardu. Popolnoma sta nas navdušili mačji pandi, podobni plišastim igračkam. Nikakor nismo smeli izpustiti

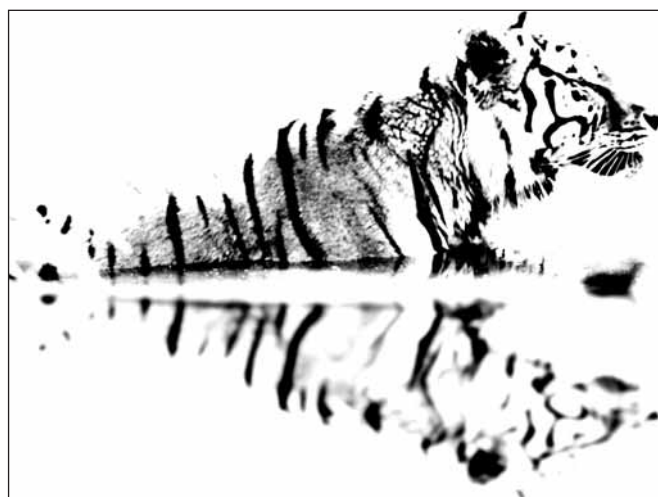

foto: Aleksander Petric

otroškega ZOO-ja, kjer smo božali, krtačili in se stiskali k majhnim kozam, ovčkam in prašičkom. Sove, papige, rdečevrati kenguruji in surikate so že spali, saj se je počasi začel spuščati mrak. Tako smo sklenili tudi mi, da se po krasnem popoldnevu odpravimo domov, morda nekoliko utrujeni, a zadovoljni, polni lepih spominov, krasnih doživetij. Spomladi definitivno ponovimo! :-)

N. V.

OBRAČUN OPOLDNE - PETIČ!

STARA NOVA
ROBA
A

Tisto oktobrsko nedeljo nam je po nekajdnevnem deževju le posijalo sonce. Tako smo tudi našo peto tradicionalno dražbo profesionalno izpeljali in vam ob zavoju zelene Ljubljane, pri boljšakarjih, uspeli prodati skoraj vse. Bilo je druženja in draženja na pretek, na razpolago je bilo 71 izbranih predmetov, ki so našli nove domove. Dražbe tudi to pot ne bi mogli izpeljati brez skrbne podpore: Antike Ritter, Hiše športa, Antikvariata Carniola Antiqua, Tiskarne Vovk in Antikvariata Glavan.

Luna J. Š.

foto: Luna Jurančič Šribar

foto: Luna Jurančič Šribar

Predpriprave: del ekipe, tudi iz uredništva, in muzičarji, ki so nas prišli podpret.

Stvari so bile od jutra razstavljene v Hiši športa. Kot vedno: »svega i svačega«.

foto: Luna Jurančič Šribar

foto: Luna Jurančič Šribar

Naše stalne obiskovalke med strokovnim preddražbenim pregledom.

Finančnice so imele vse pod kontrolo.

(I)zbrana publika.

foto: Luna Jurančič Šribar

foto: Natabar

Druže Tito i družje Jože.

Gasilska pa seveda ne sme manjkati – ekipa posredovalnice in urednica časopisa, za izjemne prilžnosti tudi fotografinja.

Ko prične z dražbo, ne pozna več šale – naš dražitelj Jean.

015
KRALJI
ULICE

ODPIRAJMO SEBE, ODPIRAJMO SVET

Erasmus+

016
KRALJI
ULICE

»Odpreti se pomeni vzpostaviti močen in uravnotežen tok dajanja in sprejemanja skozi brezpogojno ljubezen.« To je definicija, katere moč sem začutila med udeležbo na mladinski izmenjavi »Odpri se«, omogočeni s strani programa Erasmus + Mladi v akciji, ki se je odvijala preko Društva domačija Pr' Nebavec (več o: <http://prnebavec.si/>) v Dragovški. Izmenjava se je odvijala v času od 14. 8. do 27. 8. in je vključevala 20 mladih ljudi iz Nemčije, Hrvaške, Italije in Slovenije. Danes živimo v svetu, kjer je um naše glavno orodje za vsakodnevno delovanje, večino časa pa zapostavljamo ostale aspekte, ki so prav tako pomembni za celovitost in polno življenje. Naša pot odpiranja se je začela s pomočjo različnih metod spoznavanja in treniranja štirih aspektov človeka, ki zajemajo telo, um, duh in čustva. Pri samem procesu odpiranja je zelo pomembno, da dosežemo točko, kjer so ti aspekti v dinamičnem ravnotežju. Dandanes v naši družbi to pomeni predvsem, da um v našem delovanju nima več glavne vloge. Vsi imamo v sebi izdelano sliko o tem, kakšni smo, o stvareh, ki so nam pomembne, o stopnji naše iskrenosti, prijaznosti in odprtosti. Vse te stvari so realnost le v svetu, katerega smo navajeni in v katerem že znamo delovati. Osebna predstava o meni se je porušila po nekaj dnevih življenja na izmenjavi in domačiji Pr' Nebavec. Skozi različne aktivnosti je bilo treba preseči svoje meje udobja, se soočiti s svojimi strahovi in skritimi predeli sebe, za katere še sam nisi vedel, da jih skrivaš pred sabo. Skozi vse te izkušnje te obide občutek, da ne veš več, kdo si. Odpre se ti nov svet, svet sebe, ki ga še ne poznaš, sam sebi postaneš tuj. Pa vendar ti je kljub vsem tem spoznanjem lažje, končno lahko zadihša s polnimi pljuči, vse izgubi svoj pomen in ga spet najde, stari vzorci in navade se razkrijejo in takrat jih lahko odvržeš stran, če ti ne služijo več. Ugotoviš, da so lahko stvari tako preproste, in s tem izginejo vse težave, ki si jih v svojem življenju sam ustvaril. Ko se naslednje jutro zbudiš, imaš v sebi srce polno hvaležnosti. Že samo s tem, da odpreš oči, si hvaležen za darilo, ki ti je bilo dano ob rojstvu. V vsaki še tako mali stvari znaš prepoznati, kako edinstvena in posebna je, svet postane lep na vsakem koraku. Hvaležen si za vsako kapljo dežja, ki pade nate, vsak sončni žarek, ki se te dotakne in te ogreje, za zemljo, ki te hrani in ti da energijo, za spoznanje o tem, kako čudovito je hoditi bosih nog, kako ne potrebuješ lastne postelje, da se dobro naspíš, in kako luksuzno kopalnico lahko nadomestita kompostni WC in solarni tuš ob vrtu. In ravno v tej preprostosti je vsa lepota. Ko se na ta način povežeš sam s sabo in naravo, postaneš bolj odprt za ljudi, saj znaš opaziti in začutiti, kako smo vsi na nek način povezani. Skozi delavnice

foto: Barbara Balan

metode odprtega prostora (ang. open space) ti postane jasno, koliko znanja je v vsakem posamezniku in kako lahko to znanje postane tudi del tebe, s samim dajanjem in sprejemanjem. In to je namen odpiranja, da stvari stečejo od mene do tebe, se izmenjajo in povežejo v celoto, katere del smo mi vsi. Skozi glasbo, bobnanje, ples in capoeiro smo se sprostili, začutili svoje telo in razvijali svojo ustvarjalnost. S pomočjo igranja vlog smo postali klovni. Z igro dogodivščin smo postali raziskovalci in spoznali čudovit okoliš Dragovška, Štangarskih Poljan, Male in Velike Štange, Zavrstnika in Volčje jame. V manjših skupinah smo sledili skritim namigom in izzivalnim nalogam, ki so nas vodile po skrivnih poteh, na katerih smo od blizu spoznavali lokalno skupnost, domačine, domačo hrano ter še kaj. S sprehodi po vrtovih in prelepi naravi smo se naučili veliko o uporabi zelišč in permakulturi ter vzbudili moralno odgovornost do sebe, drugih ljudi in okolja. Z delavnicam različnih masaž in akrojoge smo se še bolj povezali in spoznali, kako lahko fizičen dotik prispeva k poglobljenemu odnosu med ljudmi. Najbolj pomembno pa je to, da smo se naučili biti ljudje, skupnost, družina, bratje in sestre in občutili, kako tiha in hkrati glasna je lahko tišina. To je tisto, kar sem dobila na domačiji Pr' Nebavec. Ponovno srečanje s sabo, vrnitev k osnovam, na katere sem popolnoma pozabila, in priložnost za nov preprostejši začetek.

Kristina Urbanč, udeleženka mladinske izmenjave
»Odpri se« – »OpenUP«

DA OBLAST NIMA POSLUHA? NO, NO, SAJ VSAK DAN POJE ISTO PESEM.

foto: osebni arhiv

Sol in Koper:

DRUGAČEN DECEMBER?

biba.koper@gmail.com

Tokratni december bo zame obarvan drugače. Tako sem si obljubila. Ponavadi sem bila decembra bolj ko ne čudaške volje, ker sem se v tem mesecu bolj kot sicer zavedala, kako znajo biti ljudje hinavski, kako živimo v potrošništvu popolnoma podrejeni družbi in nas neoliberalni kapitalizem uči biti ambiciozen (beseda, ki jo stežka izgovorim, saj predstavlja srž večine problemov), biti enka brez para, biti zagnan v lovu na denar, biti oddaljen od skupnosti, če pa si navidezni del le-te, pa moraš biti skoraj obvezno ubogljava ovčka, in vsega, kar nas za dobro peščice ljudi razdvaja namesto povezuje. December je bil zame venomer težak ravno zaradi vsega naštetega. Čudilo me je, kako nekateri zgolj v tem mesecu postanejo dovzetni za tuje težave, so nekakšni turistični filantropi. V decembru znajo odstopiti kak evro brezdomnim ali drugače socialno ogroženim osebam. Takrat po televiziji na vsakem kanalu govorijo o dobrotelčnosti. Vse to je zame zelo moteče. Naši sodržavljani, someščani, sosvetljani, ki niso ravno rojeni pod srečno zvezdo, namreč potrebujejo pomoč tudi vseh drugih enajst mesecev, predvsem pa potrebujejo trajnostne rešitve in ne samo miloščine ali krpanja kroničnih ran. Ker članek pišem mesec dni prej, imam kar nekaj časa, da se na veseli december pripravim. In se bom. Poskušala bom gledati mimo svojih kritičnih tipalk. Poskušala bom videti samo dobro. Vem, da mi bo uspelo. Veliko je namreč tudi takih, ki živijo v nasprotju z zgoraj naštetimi pogledi na svet in jim življenjska filozofija pravi, da smo dejansko vsi na istem čolnu ... pa naj se sliši še tako neumno ali zlizano. V končni fazi je to resnica. Ogromno imam idej, kako uvesti rešitve, ki bi trajale in ki bi dajale rezultate, od katerih bi imeli sočne sadeže tako tisti na socialnem robu kot država oziroma družba sama. Ker obožujem angleški jezik, temu primerno berem ogromno strokovnih člankov in raziskav na temo sociale. Moram povedati, da večina teh govori v prid tega dejstva, da se - ko ljudem ponudiš trajne in dolgoročne rešitve - zadeve uredijo na način, da država dobi »vložek« povrnjen kar hitro. V državi Utah poteka en takih projektov, ki dejansko dajejo zgolj dobre rezultate. Po izračunih tamkajšnjih socialnih, zdravstvenih, zavarovalniških, nevladnih in vladnih služb stane vsaka brezdomna oseba državo veliko veliko več (natančneje 33,9%), če je na cesti, kot če se ji omogoči t. i. reintegracija. Župan

mesta v državi Utah, ki se je pogumno podal v projekt, je zelo ponosen na rezultate in menda se mnoga druga mesta odločajo za uveljavitev tega pilotskega projekta. Glavni in najbolj pomemben del projekta je »resettlement« ali nudenje strehe nad glavo. V obdobju od dveh do šestih mesecev je kar 89% vseh brezdomnih oseb, ki so se vključile v programe, doseglo zavidljive rezultate. Prenehali so s (prekomernim) pitjem alkohola, se odločili za zdravljenje od prepovedanih drog, se zaposlili, nadaljevali ali pa se na novo vključili v izobraževanje, navezali stike z matičnimi družinami ali sorodniki ... skratka postali so produktivni člani družbe. Za tiste najstarejše med brezdomnimi (nad 65 let) so poskrbeli tako, da so jim omogočili razne vrste socialnega podjetništva. Dve sestanovalki sta na primer kuhali domačo marmelado in džem, nek gospod je svoj hobi (kiparstvo) spremenil v zanj uspešno tržno nišo, spet tretji, ki se rad ukvarja z lesom, izdeluje izdelke iz recikliranega (zavrženega) lesa in menda se mu nasmiha celo pogodba z lokalnim graditeljem hišic na drevesu. Zgodbe si kar sledijo. Ti ljudje niso več v breme nikomur, sami si služijo denar. Sami skrbijo zase. Zdravstvo poroča o enormnem upadu financiranja ljudi, ki nimajo zavarovanja. Zagotovo obstajajo razlike med nami in njimi, ampak nihče mi ne bo rekel, da se ne moremo posluževati njihovih dobrih praks, ki so že utečene in so dejansko v vsesplošno dobro. Ostaja dejstvo - vse, kar so ti ljudje potrebovali v biti, je streha nad glavo. Trdno upam, da bomo nekoč v Sloveniji deležni takih trajnostnih rešitev in da bomo na cesti videvali zgolj mimoidoče na poti in nikakor mimoidoče, ki na javnih površinah bivajo. Ta december bo zame drugačen tudi, ker me prvi december (svetovni dan boja proti AIDS-u) vedno prisili v bolj aktivno udejstvovanje in širjenje besede o ljubezni. AIDS je v glavah ljudi žal še vedno tesno povezan s homoseksualnostjo. Sama ljubim srce in dušo in ne spola (če bi čutila spolno privlačnost do žensk, bi nosila nalepko panseksualka). Nikdar sicer nisem bila v zvezi z žensko, ampak popolnoma dopuščam možnost, da bi me nekoč ravno ženska čisto prevzela. Ker ljubezni ne povezujem direktno z seksom, je zame to morebiti lažje. Že same oznake, kot sta homoseksualec, heteroseksualec, ljudi prisilijo, da najprej vidijo seksualnost, torej spolnost. Te besede pa so veliko pripomogle

k homofobiji. Ko komu, ki nima ravno odprte glave in srca, omeniš homoseksualca, pogojno najprej vidi spolni akt dveh moških namesto ljubezni in povezave. Če bi bili ljudje popolnoma iskreni, bi si lahko odprto priznali, da je že vsak izmed nas nekoč, neke srečal osebo istega spola, ki nas je čisto prevzela in katere prisotnost nas je osrečevala. Želeli smo si njene družbe in ko nismo bili ob njej, smo bili v svojem bistvu žalostni, morebiti celo nesrečni. To je prava ljubezen, ki ne vidi spola, barve kože, veroizpovedi. Tista majhna razlika, zaradi katere nismo homoseksualna oseba, je zgolj v tem, da si te osebe nismo želeli na način, kot si želimo nekoga, v katerega smo zaljubljeni. Vedenje, da ni s to vrsto ljubezni in poželenja čisto nič narobe, nas naredi sposobne sprejeti vsakogar. Strah homofobnih oseb, da so istospolno usmerjeni deviantna bitja, ki hodijo naokoli in »napadajo« vsakega, ki jim prečka pot, je zame tragikomičen. Enako kot hetero osebe si tudi oni izbirajo potencialne partnerje v lastni skupini. Da se mora kdor koli v letu 2015 bati za lastno varnost samo zato, ker v očeh nekoga drugega ljubi napačno osebo, je žalosten pokazatelj tega, kako imamo ljudje v vsakem obdobju zgodovine svoj »lov na čarovnice« in prepričanje, da je zemlja v resnici ena ogromna ploskev. Beseda svoboda nam je vsem precej tuja. Okove si kujemo kar sami in vedno znova iznajdemo novo surovino zanje. Kljub boju za svobodo in svoboščine se vedno bolj zapiramo v skupinice, ki izgubljajo stik med seboj. Sicer nisem nek navdušenec nad raznimi paradami ponosa, a zgolj iz enega razloga. Zaradi neenakosti. Živeti želim v svetu, v katerem ne bo potrebe po paradah, ker bomo v očeh družbe in v očeh soljudi vsi enakovredni. Ali ima name res kakršen koli vpliv, s kom kdor koli zvečer deli posteljo? Definitivno ne.

Odprimo glave. Odprimo srca. Glejmo naprej, vendar ne spreglejmo okolice in vseh njenih členov ter dogajanj. Ob polnoči napolnimo srca veliko bolj kot kozarce - učinek dlje traja, pa še mačkasti ne bomo.

Vaša Biba

KUHA ULICA, PETIČ

V okviru projekta ZaŽIVI ulica sem za kralje organiziral izlet v naravo z osnovami orientacije in nabiranjem gob. Vabilo na praktično delavnico smo izobesili v predverju društva Kraljev, v torek, 6. 10. pa smo se ob 9. uri zbrali pred vhodom v naše prostore in se odpravili na izlet z mestnim avtobusom številka 5, smer Podutik.

Na delavnici je vsak posameznik dobil topografsko karto Podutika z okolico. Ko smo prispeli na načrtano lokacijo, smo se ustavili v Mercatorju in se oskrbeli s sendviči in brezalkoholno pijačo. Pot nas je vodila mimo picerije Etna in naprej po stari cesti, smer azimuta 190 stopinj (kompas). Vmes smo se ustavili ob cesti, kjer smo še enkrat določili položaj, na katerem se nahajamo. Udeležencem sem razložil osnove orientacije s stranmi neba, azimutom, ekliptiko in jim pojasnil razlog za prestopno leto. Izostal ni niti del o užitnih gobah, ki je bil zanje seveda najbolj uporaben. Pot nas je vodila na obronek gozda, kjer smo si vzeli krajši odmor za malico. V veselje mi je bilo občutiti pozitivno energijo pri nabiranju gob in kostanja. Pot se je počasi vzpenjala pod vrh Stražnega vrha, 439 m. n. v., in se sklenila s postajo LPP, kjer smo počakali avtobus za povratek na izhodišče. Prehodili smo dobrih osem kilometrov v počasnem ritmu petih ur. Izkupiček nabranih gob in kostanja si je vsak udeleženec odnesel domov, nekaj gob smo pustili za praktično delavnico kuhanja in pogostitev naslednji dan. Že dopoldne smo se zbrali v prostorih društva in pričeli pripravljati gobjo enolončnico s krompirjem, ajdo, jušno zelenjavo na Zlatem Gheeju in s hrenovkami. Ob pogostitvi smo seveda ponudili še kruh in obed se je pričel. Nahranili smo približno štirideset oseb, ki so se nam hvaležno zahvalile za pripravljen obrok. Delavnice so se sicer udeležile tri osebe (David, Danica in Tonček), če izvzamem mojo malenkost. Hvala jim.

Zahvala gre v veliki meri tudi društvu Kralji ulice, ki nam je plačalo prevoz, malico in ostale sestavine za pojedino, ter donatorju Gheeja, Dušanu Mamutu Badovinac Zupanjiču. V veselje mi je bilo, da so se Kralji udeležili delavnice in sami sebi spremenili dan na bolje, prav tako pa tudi zadovoljnim posameznikom na pogostitvi. Lep športno-kulinaričen pozdrav,

Jože Drol

GHEE

WWW.ZLATI-GHEE.SI

PRO BONO AMBULANTA V MARIBORU, ALI DOBER PRIMER, KAKO OSEBE BREZ ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA VKLJUČITI V SISTEM JAVNEGA ZDRAVSTVA, 1. DEL

Mariborska pro bono ambulanta deluje v okviru Nadškofijske karitas Maribor. Pred dobrimi desetimi leti so začeli iskati prostore, a žal tedanji župan za zadevo ni imel posluha, tako da so naposled pregradili del Karitasove stavbe na Strossmayerjevi ulici in uredili prvo ambulanto, ki je tedaj imela le mizo za pregled in nekaj nujne opreme. Takrat je enkrat tedensko iz Ljubljane prihajal dežurat doktor Doplihar. Postopoma so se javljali tudi zdravniki - prostovoljci, ki pa v začetku niso pokrivali celotedenskega urnika, tako da je ambulanta takrat obratovala dvakrat, nato trikrat in danes petkrat tedensko. Trenutno imajo nabor 42 prostovoljnih zdravnikov, od tega kar 6 zobozdravnikov... »V Mariboru,« kot pravi eden od uporabnikov njihovih storitev/pacient, »imamo vse živo: zobarja, okulista, ultrazvok, ni, da ni. Pa še Cvetič se osebno zavzame za vsakogar, ki potrebuje kaj za uredit, papirje, zavarovanje, zavetišče ...«

Boštjan Cvetič je koordinator socialnih programov in mednarodne humanitarne pomoči, tako tudi »šef« (kot mu pravi glavna sestra) ambulante. Pove, da je ambulanta v prvi vrsti namenjena pomoči najbolj potrebnim oz. tistim, ki resnično nimajo niti osnovnega zdravstvenega zavarovanja.

Na lastno iniciativo sprejemajo tudi take, ki osnovno imajo, dodatnega pa ne, in dvakrat letno spodbujajo k rednemu (preventivnemu) pregledu tudi tiste (brezdomne osebe), ki so si medtem zavarovanje že uredile.

V ambulanti namreč takoj, ko se pojavi novi potencialni uporabnik/pacient, le-tega tovrstno registrirajo in mu pomagajo, da si v približno treh tednih, kolikor trajajo upravni postopki, uredi prijavo stalnega bivališča. Trenutno jih je na njihovem naslovu, v kontekstu t. i. zakonske prijave prebivališča, prijavljenih 350-400. Prvemu koraku sledijo naslednji, dokler si uporabnik/pacient ne uredi statusa (pridobi pravice do denarne socialne pomoči, se prijavi na zavodu, uredi osnovno in dodatno zdravstveno zavarovanje, nastanitev v zavetišču ...). Skozi proces gredo vsi uporabniki/pacienti in le dva t. i.

izbrisana v vsem tem času še nista stalno prijavljena. Prihajajo pa vedno novi...

»Moja vizija za naprej je ustanovitev pohospitalne enote za brezdomne, ki se vračajo iz hospitalne obravnave na eni strani in za obnemogle v t. i. terminalnem stanju na drugi strani, da bi v miru, z ustrezno pieteto, dočakali konec svojega življenja,« pravi koordinator Cvetič in poudarja socialno-varstveni vidik oz. posledični ustroj zamišljenega projekta.

»Aktivizma ne prenesem. Mi imamo močno in naštudirano strukturo; spadamo pod Karitas in operiramo s 30.000-40.000 € sredstev letno v kontekstu ambulante. V tem, statusnem elementu, se tudi razlikujemo od ljubljanske pro bono ambulante.

Odkar smo v letu 1997 prodrli pri mednarodnem razpisu Phare, je bila to ključna spodbuda za razvijanje brezdomske zgodbe.«

Glavna sestra pro bono ambulante Amra, je tu že deset let, tako rekoč od samega začetka, zraven (najprej je bila zaposlena prek javnih del, zdaj pa redno), je 24 ur na dan dosegljiva na dežurni telefonski številki.

»V desetih letih nisem nikoli pomislila, da bi odnehala oz. zapustila to službo. Seveda prihaja do nepredvidenih situacij, nepričakovanih težav, naporne komunikacije s tako različnimi posamezniki, a vsak problem je rešljiv, če se ga pravilno lotiš,« pove Amra.

K njej v sprejemno pisarno prihajajo brezdomni, pripadniki romske skupnosti, izbrisani, propadli s. p.-jevci, migranti, azilanti in pa tudi kaki popotniki, ki so le kak dan v Mariboru in so namenjeni dalje, pa pridejo urgentno, po potrebi. V primeru pripadnikov romske skupnosti prihajajo včasih cele družine, ki npr. nimajo državljanstva, in tudi njim pomagajo - tako odraslim kot otrokom. Če kak uporabnik/pacient potrebuje dodatni (specialistični) pregled, mu dežurni zdravnik izda napotnico in če mora tam, pri specialistu, kaj doplačevati, prinese račun in potem v sodelovanju z ministrstvom (za zdravje), s katerim zadnje čase kar dobro sodelujejo, in delno z lastnimi sredstvi, tak račun tudi pokrijejo. Če pa je le

foto: Primož Časl

možno, pa hitro uredijo status (in s tem zavarovanje) uporabnika/pacienta in tako nastali strošek krije zavarovanje. Marino, nadvse zadovoljni uporabnik/pacient, pravi:

»Jaz sem še imel socialko in živel sem v najemu. Ker so lastniki hiše umrli, dediči pa so jo prodali, sem se znašel na cesti. Kot težak pljučni bolnik (KOPB pa še periferna nevropatija, kar pomeni, da težko hodi in si mora pomagati s palico) si takrat nisem uspel podaljšati socialke in ostal sem brez zavarovanja. Imel sem napad KOPB in pristal v bolnici. Tam pa so aktivirali socialno službo, me preusmerili v pro bono ambulanto, kjer sem imel osnovno zdravljenje. Potem pa sem si z njihovo pomočjo uredil status, zavarovanje, in sedaj spet lahko hodim k staremu zdravniku«

Iz bolnice je šel »direkt v zavetišče« in tam se po slabem letu počuti kot doma, saj zavetišče ponuja celo vrsto dejavnosti, pa knjižnico in dobro družbo, kar je nekdanjemu basistu pri prazasedbi Skakafcev še posebej všeč.

Vidimo, da je pro bono ambulanta v Mariboru še kaj več kot le ambulanta, saj zajema tako zdravstveni kot tudi socialno-varstveni vidik reševanja konkretne problematike posameznih uporabnikov/pacientov.

Primož Časl, univ. dipl. etnolog in kulturni antropolog

foto: osební arhiv

Gostujoči kolumnist:

Roman Kuhar

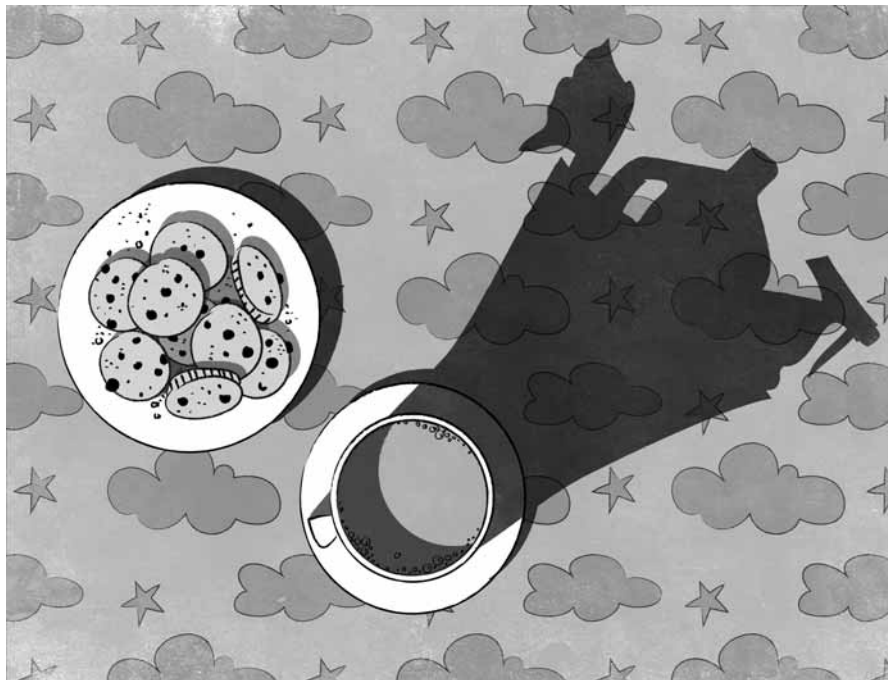
SANJE O ČISTI HIŠI

020
KRALJI
ULICE

Staršem sem povedal, da sem gej, pri triindvajsetih letih starosti. No, pravzaprav nisem povedal sam - k sreči me je izdal moj dnevnik in s tem končal agonijo, s katero sem se kar nekaj časa soočal. Takrat se mi vse skupaj seveda ni zdelo lahko - oče je obmolčal, mama je jokala še naslednje tri dni -, a nekako smo šli čez to in vsak na svoj način - domišljam si - zrasli v boljše, bolj razumevajoče ljudi. Obstaja pa še ena stvar, ki je staršem, predvsem mami, nikoli nisem povedal. Malo me črviči, če je sploh smiselno pisati o tem, saj je problem tako banalen, da je pravzaprav neproblem. Zato tega teksta morda ne bom nikoli oddal... (Je pa res tudi to, da mi urednica že diha za ovratnik, kar bistveno povečuje možnosti, da bom vso tole pisarijo vendarle poslal naprej.) Svoji mami sem povedal, da sem gej. Nikoli pa ji nisem povedal, da sva z možem, ko sva stanovala v Ljubljani, imela čistilko, ki je enkrat na teden počistila po najinem stanovanju. Kako naj to povem nekomu, ki je hodil v službo, vzgajal dva otroka, hkrati pa imel vedno čisto in lepo pospravljeno hišo, medtem ko nama ne uspe pospraviti niti stanovanja? Počutil sem se kot totalni luzer s polno ritjo, ki lahko plačuje čistilko, medtem ko sta moja starša morala dodatno delati tudi popoldne, da smo nekako preživeli ... in, kakopak, imeli čisto hišo.

Čistilko - Sebira ji je ime - nama je predlagala soseda v bloku. Nekoč smo se ob kavi pogovarjali, da nas službe tako izmučijo, da se po prihodu domov bolj ali manj lahko le še zleknemo na kavč. Stres nas zdela do konca in pri vsem tem ne pomagajo prepiri, kdo je na vrsti, da posesa po tleh, pa naštevanje zaslug za narod v stilu, kdo je kolikokrat odnesel smeti v koš. Vse to je bila stalnica najin角度žinskih preprirov.

Sosedini pobudi sta se pridružila še dva soseda in tako smo Sebiri ponudili v čiščenje štiri stanovanja na kupu. Sam sem imel spet vrsto zadržkov: zdelo se mi je, da se podajam v projekt, kjer bom

Anja Dr

zlorabljal šibkejšega človeka. Seveda je bila čistilka ženska. Seveda ni bila Slovenka. Seveda se je s svojim otrokom komaj prebijala skozi mesec in izgledi za boljše življenje niso bili veliki. Razumete? Postajal sem del mašine, ki reproducira vsa ta nepravilna družbena razmerja.

Ampak - umazano stanovanje je pretehtalo in nekako smo sklenili posel. Ko je Sebira prvič prišla čistiti stanovanje, sem imel pripravljeno vse: skuhamo kavo, ohlajen sok, na mizi so bili piškoti. Seveda, vse to sem počel zaradi svoje slabe vesti, da bi si zakril resnico: ona počisti, jaz plačam.

Najine kave pred čiščenjem so postale stalnica in Sebira mi je dala vedeti, da je ves ta cirkus s kavami in piškoti nekaj, česar drugi ne počno. Pogovarjala sva se o njenem življenju, o tem, kako je prišla v Slovenijo. Študirala je medicino, dokler na Sarajevo niso začele padati bombe. Potem je bilo vsega konec in po vojni sta starša ostala brez služb. Otroci - trije, če se ne motim - so se podali v tujino in jima pošiljajo denar, da nekako preživita. Ampak Sebira se je odločila, da ne bo žrtev. Svoje prve sanje, medicino, je resda

obesila na klin, a začela je razmišljati o svojem čistilnem servisu. Počasi so se stvari obračale na bolje in na koncu, ko sva se z možem preselila v drug kraj in se zaradi tega s Sebiro ne srečujemo več, je že imela toliko dela, da je razmišljala o dodatnih zaposlitvah.

Danes živiva v hiši in nimava čistilke. To, da je najina nova soseda moja mama, ima pri tem nekaj bržkone zraven. Ne živiva v svinjaku, a standardom čistoče, ki jih je postavila moja mama, ne seževa niti do kolen. Tolaživa se s tisto sliko s Facebooka, ki pravi, da je čista hiša znak zapravljenega življenja. In seveda z dragim Oscarjem Wildom, ki ugotavlja, da se prah po treh letih ne nabira več. Ampak... je tole najino življenje, ki je celodnevno dirkanje med službenimi obveznostmi in neprestanim stresom, vredno res kaj bistveno bolj kot tisto zapravljenost življenje? No, eno drži: ko je Sebira čistila stanovanje, se nisva več prepirala o tem, kdo mora počistiti kopalnico. Vidite, to je bil dobro naložen denar...

foto: osebni arhiv

Pamflet:

IMAM SVOJE MNENJE, PA SE Z NJIM NE STRINJAM

VESELI DECEMBER

Prazniki, Božiček, dedek Mraz, novo leto. Zopet bodo pokale petarde, travmatologija bo polna, pa psihiatrija tudi od pijanih in zadetih. Hural! Če bi te vrstice prebral Janez Stanovnik, bi se včlanil v zvezo borcev (naj živi tradicija!) in z njimi hodil čistit in obnavljat partizanske spomenike (moj dedek je bil na prisilnem delu v 3. rajhu). No, sedaj, ko zgubljam mi, vlada 5. rajh. V štali Dutovlje je bil nad mojo poezijo navdušen moj sotrpin in prijatelj Jernej Vilfan. Slava njegovemu spominu. Dom pobere vse. Nekdo ga je pretepel. Seveda, ker je zmanjkalo bolnih, psihiatrija, ki deluje s profitom, zapira tja ustvarjalne ljudi. *Homo sapiens* imamo v Sloveniji toliko pravic kot sedaj begunci. Če bo Janez Stanovnik prebral te vrstice, ga napeljujem na to, da mi v štalo Dutovlje lepo prosim pošlje 10 € na mesec, ker sem iz partizanske družine. Na organizacije, ki se ukvarjajo z duševnim zdravjem, pa poslati finančno milico. Štala Dutovlje prinese 35.000 € na leto profita. Tu so slabše plače in ustanovili bodo še eno psihiatrično »farmo«. Zdravstvo in šport, milica, večina prebivalstva je umetna. Miro pa v Bruslju laže in povsod nastavlja svojo rit. Za Nobelovo je kandidatka kar Merklava, ki je v zlahti z avstrijskim pleskarjem. Res, zdržite prijatelji pacienti in brezdomni, ker je od stanovanj MORS-a dosti praznih. Cerkev pa je skrivnostna organizacija. Imeti moraš tako ženo, da te doma čaka pivo. Smotek je zvita cigareta, policijske lisice pa jeklene policijske uklepalkke. Vsaka vlada bo še hujša. Komunisti so postali masoni in kapitalisti, vladajo nam novodobni naci gej in tovariši, zdržite do naslednje revolucije. Lep dan vam želi

Č. Clonsky

KOFETKARJA, 9. DEL

Hoj! Sem slišal že od Tanje, da imate doma kar zanimivo stanje. Sirija? Ha, jaz imam tu poleg tega še Afganistan, Izrael in ves Bližnji in Daljni vzhod. Jebat ga! Ta svet, saj veš, gre u kurac in to vse hitreje. A naš dom bo preživel. Mora! Za novo leto me vabiš na žur. Hvala! Toda problem tu so mali bogovi; če jim flaša Coca-Cole pade na možgansko čelado, se zna morda celo zgoditi, da pridem na ta najin kofetek – podaljšam, prosim. Ne boš verjel, da sem z gladovno stavko končno prišel do dela. Zelo zanimivo. Norma je nečloveška, plača pa ... Ne bi o tem, ker se mi bo vsa Slovenija smejala. No, mizerna od mizernega. Pa kaj čmo! Seveda upam, da se res čimprej vidimo. Pogrešam kavo!!! Tisto domačo.

Drugče pa, saj bi ti kaj več napisal o pizdarijah v rezervatu, ki jih tu zaposleni počnejo nad nami, pa ti bom to raje povedal na štiri oči. Saj veš, danes te sodijo že zaradi resnice. Živel domovina. Kako pa kaj oskrbniški modrec iz pritličja? Je s tisto svojo nogo že goden za kaj bolj konkretnega? No, po domače, rad bi vas čimprej videl, saj sem rezervata že tako naveličan, da se mi megli. A se bojim, da so ti tu tako zadovoljni z menoj, da me nikakor ne bodo spustil iz svojega objema.

Kurji tat Taubi

Tanja San in Anastazia Om:

KRALJICA IN KRALJICA

TANJA SAN

IZLOŽBO TI PRIPRAVLJAM.
PRIDIH JASMINA IN PREŽEČENE ŠČIPALKE.
KOMOLCI TI POPRAVLJAJO LASE.
S SOZVOČJEM OKUPATORK.

POSTELJO POMOČIŠ NEHOTE.
Z LAHKOTO POPIVNAM OStanKE.
VSAKIH 54 SEKUND PRIJEMAM TVOJO DLAN.
PESTUJEM NAJIN DLANSKI VAKUUM.

LEVO POMIKAM TVOJE UHO PROTI SVOJEMU RAMENU.

DRHTIM ZA NJUNIM POLJUBOM.
TRPIM KOST POSLUHA.
MEČEM OKONČINE NA STRAN.

IZLOŽBO TI PRIPRAVLJAM.
SE SLIŠIVA JUTRI?

ANASTAZIA OM

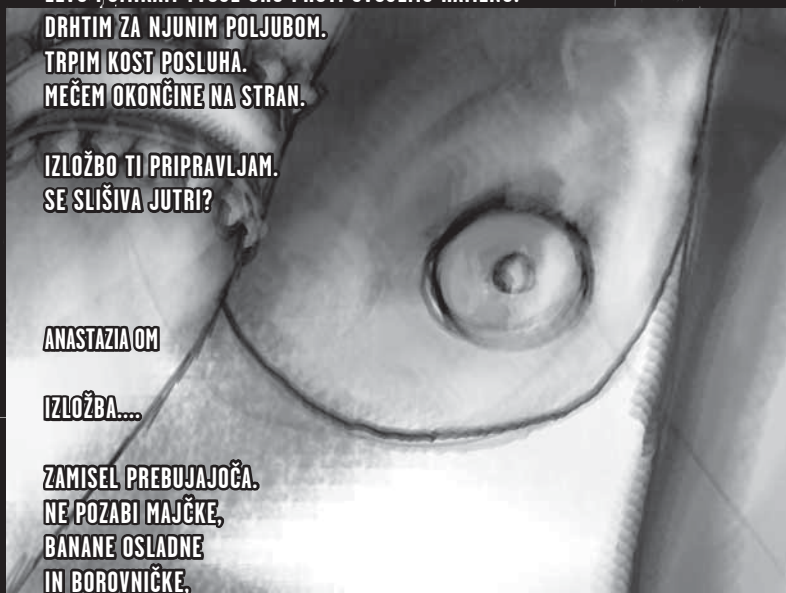
IZLOŽBA....

ZAMISEL PREBUJAJOČA.
NE POZABI MAJČKE,
BANANE OSLADNE
IN BOROVNIČKE,
POTRGANE HLAČKE.
SLOGANE OKUPATORSKE.

PONAVLJAJ JIH VSAKIH
SEKUND TOLIKO,
RAVNO PRAV STOPNJUJ RAZMAKE,
SPODBUDI ME V PREDAJO,
OKUPATORSKO NEŽNO ME ZVABI
IN PONAVLJAJ SLOGANE.

PREDAJ SE MOJI VABI, PREDAJ!
PREDAJ SE VONJU JASMINA!
PREDAJ SE MED NOGAMI.
PODAJ HLAČKE POTRGANE,
ODVRZI PODVEZICO,
KI BRANI TI PREDAJO.

PUSTI, DA TE OKUPIRAM!
OKUPIRAM KOMPLETNO!
PREDAJ SE, PREDAJ IN UŽIVAJ!
RAVNO PRAV STOPNJUJ RAZMAKE.
OKUPIRAJ ME, OMIKANO,
Z RDEČE BELO KAPO NA GLAVI.

Severa

Kraljevi recenzor:

LEDZ (TRIBUTE TO LED ZEPPELIN), CIRKUS, 24. 10.

Spet sama mularija, me je nehote obšlo na točno določen sobotni večer, čeprav je mladostna energija kajpada več kot dobrodošla. Tokrat prvič v Cirkusu in tudi prvič na »tribute to ...« bendu, kar me je, priznam, sprva navdajalo z rahlim dvomom. Enostavno ne veš, kaj boš dobil, v čemer je kljub temu tudi malce vznemirjenja. Pa tudi: vse je enkrat prvič. Je kopija lahko boljša od originala? Ne bi rekla, čeprav izjema (morda) obstaja. »It's been a long time since I rock and rolled«, (pre)dolgo, res, in bil je kar samotni čas. Pravilna izbira, edina možna pravzaprav iz železnega repertoarja za intro, potem pa lepo po vrsti. »V Lubiani je dobro pivo in lepe ženske,« tako je navrgel Bill nekje vmes, čemur ne bomo oporekali.

Pravi mojster na bobnih, Pete iz Liverpoola, nam je postregel s solom, neverjetno, in tudi Andy – prekla na kitari – ni bil od muh. Pevec z razponom glasu je nadvse prepričljiv, čeprav bi bil Plant, vsaj kar se mene tiče, bolj zaželen. I'm gonna leave you babe ..., klic divjine ali komu poznan primankljaj stanovitnosti – pa saj vemo, kako to gre ... Počasi smo tlakovali pot v nebesa, če vstop vanje odlagaš na kasneje. Tukaj in zdaj je bilo in še vedno je (naj)bolje. Proti koncu spet čisti rock and roll, kot nekakšen pečat, da slučajno ne pozabimo, kje smo. Bojan, kot že ničlikokrat doslej, hvala, če ne prej ob letu osorej :-).

MG

foto: MG

022
KRALJI
ULICE

ČRNA MAŠA, KINODVOR

Po dolgem času sem si, zopet v kinu in prvič v mestnem kinu, ogledal film, ki sem ga komaj čakal. Kakor sem pričakoval, ni isto kot recimo multipleksi, je Kinodvor kar nekako bolj domače in seveda manj udobno, kar pa ni slabo. Že pri vhodu v dvorano napis, da je prepovedan vnos hrane in pijače, uf, kako bom vzdržal ves ta čas brez kokic in cole, a na koncu zelo dobrega filma sem ugotovil, da sploh ne bi imel časa jesti in piti. Johnny Deep in ostali so super predstavili življenje v ameriškem podzemlju v 70. letih in povezavo med dobrim in zlim. Moč denarja in lahkotnega življenja vsrka agenta FBI, ki

bi naj predstavljal tisto dobro, in to na stran mafioza in negativca Bulgerja, irskega mafijca, ki sta ga kakor večino negativcev tako ali tako ustvarili država in družba. Linija med dobrim in zlom se prekine in ne veš več, kaj je kaj in kdo je kdo. Ravno to daje moč temu nekomercialnemu filmu, ki ni tipično holivudski (s posladkanimi scenami in junaki ter negativci). Prikazana sta življenje in vsa beda sistema, ki je ustvarjen le za privilegirane in bogate, medtem ko je večina prepuščena bedi in životarjenju.

Film ni le še eden v vrsti filmov o mafiji, kjer se točno ve, kdo je kdo in kaj je kaj,

foto: arhiv Kinodvora

ampak je po mojem mnenju zelo življenjski, seveda pa prepuščam vtise vsakemu posebej, le ogledati si ga morate.

Hvala Mirjam in Kraljem ulice, ki so mi omogočili ogled te mojstrovine, in mestnemu kinu, ki je želji ugodilo.

Mitja K.

»BIG MOUTH STRIKES AGAIN«, HALA TIVOLI, 10. 10.

Žal zgoraj navedenega komada ni bilo na play listi, pa vendar se je Morrissey, verjetno (naj) bolj znan kot frontman (pa tudi pisec besedil) skupine The Smiths (ki je svoj preboj dosegla v 80. letih prejšnjega tisočletja), v okviru turnee ob izidu novega albuma World Peace Is None of Your Business mudil tudi pri nas. Neprimerno bolje bi bilo sicer, če bi to storil pred 30. leti, ampak v tem - žalibog - ni ne prvi, pa tudi ne zadnji. Čeprav smo ga imeli na odru Hale Tivoli v okrnjeni prostorski (delno tudi zvočni) verziji (klubska scena) - (mnogi so zato negodovali, meni pa je v bistvu ustrezalo) priložnost spoznavati predvsem z glasbene plati, se peča še z marsičem, denimo z brezkompromisnim zavračanjem družbenih razredov - v prvi vrsti monarhije (The World

Is Full Of Crashing Bores) -, pljuvanjem po politikih (The Queen Is Dead - komad bi sodil tudi v maloprej omenjeno kategorijo), zavzemanjem za pravice živali (Meat Is Murder, vključujoč neprizanesljivo spremljevalno video projekcijo na koncertu), pisanjem pesmi. Kapricast, neprilagojen, pridigarški, perfekcionističen ... Imenitna, čeprav občasno naporna kombinacija. Še najbolj (me) prepriča z bizarnim smislom za humor, o čemer pričajo že (nekateri) naslovi njegovih/njihovih plošč. Kakor koli, pogrešala sem kako izmed (meni) bolj ljubih iz železnega repertoarja (How Soon Is Now, Girlfriend In A Coma, Boy With The Thorn In His Side ...), ampak v zameno dobila Every Day Is Like Sunday (zakaj pa ne?), pa še več

foto: Boštjan Tacol

zadev z novega albuma, denimo The Bullfighter Dies (kar ne bi bilo tako slabo). Nikakor pa ne sem pozabiti omeniti simpatičnih »predpriprav« v Ortobaru, v organizaciji Mars Piar (hvala Sašo Benko za prijaznost in vabilo), ki sem se jih udeležila in so omogočale dobro ogrevanje. Soliden koncert, pa naj oporeka kdor hoče.

MG

STARODAVNE TEHNOLOGIJE IN PRIHODNOST ČLOVEŠTVA, CANKARJEV DOM

V soboto, 12. 9. 2015, sem se udeležil niza predavanj dr. Semirja Osmanagića z gosti. Začelo se je z manjšo zamudo, vendar je ob 10:30 stopil na oder prvi gost Valerij Uvarov iz Rusije, ki je predaval o energiji piramid in njihovih vplivov na zavest. V šoli so nas učili, da so piramide grobnice, v katerih so pokopani faraoni, vendar sem po predavanju prišel do novih spoznanj. Preko piramid se denimo pretaka energija, ki zdravi raka in stres, pod piramidami pa je zdravilna voda. Center povezave vseh piramid je gora Kalas na Grenlandiji. Faraoni naj bi mesta, kjer bodo pokopani, obiskali že v času življenja. To naj bi veljalo tudi za vsakega človeka. Če se ljubiš v piramidi in se v četrtem mesecu vrneš tja, bo tvoj otrok faraon.

S predavanjem je nadaljeval Klaus Dona iz Avstrije, in sicer preko Skypa, saj je trenutno na Filipinih na pragu novega velikega odkritja. Predaval je o artefaktih, ki jih ne moremo pripisati znanim civilizacijam. Namerava izdati zbirko o 500 artefaktih, ki jih sodobna znanost ne more razložiti. Preteklost je torej drugačna, kot nam jo opisujejo. Tretji predavatelj je bil dr. Semir Osmanagić, ki je predaval o energiji kamnitih krogel, piramid in o duhovnem razvoju človeštva. Kamnite kroglice se nahajajo po vsem svetu, delujočim kroglicam pa se ne smeš približati s kompasom, ker se temu zmeša. Kroglice imajo obliko, ki odstopa največ za 2%. Omenjal je tudi bosanske piramide v mestu Visoko, o katerih je trenutno veliko govora in jih znanstveniki ne priznavajo. Bosanske piramide (piramide sonca) naj bi bile največje na svetu. V njih se lahko tudi zdraviš. Tak

foto: Andrej Pugelj

primer so bolniki z astmo, ki po obisku piramid ne potrebujejo več inhalatorja. S prostovoljci, ki delajo na projektu, so pod piramidami odkrili veliko tunelov. V piramidah so prisotna duhovna bitja, katerih ime sem pozabil, vendar smo jih videli na videoposnetkih. Četrti predavatelj je bil Michael Tellingier iz južne Afrike, ki je predaval o megalitskih kroglicah, izvoru človeka in poti do pravične družbe ter o gibanju Ubuntu. Megalitski krogi so prisotni po celem svetu in to naj bi bilo povezano z nastankom sveta, kot ga opisujejo aborigini v Avstraliji. Svet naj bi namreč nastal iz zvoka. Na določenih frekvencah naj bi se oblikovala današnja Zemlja. Potrdil je tudi naseljenost razvitih civilizacij v Afriki pred človekom. Pomembni so tuneli za izkopavanje zlata, ki jih je izkopal razvita

civilizacija, vendar s tako precizno natančnostjo, ki je po današnjih navedbah ne bi mogli poznati. Dandanes nam prikrivajo marsikatero stvar. Treba bi se bilo odreči denarju, da bi prišli do pravične družbe. Denar nas zaslužni. Ena izmed zanimivosti, ki smo jo imeli priložnost slišati, je, da vsa domorodna plemena, ki smo jih zavojevali, niso poznala niti denarja niti zaporov. A samo naša, t. i. razvita družba pozna denar in posledično tudi zapor, saj nam vsiljujejo zakone, na osnovi katerih nas potem oglobijo. Meni osebno je predavanje potrdilo nekatere domneve in obenem razširilo obzorja, predvsem pa mi je dalo misliti. Priporočam ogled predavanja v prihodnosti, če bo na voljo.

Andrej Pugelj

ZGODOVINA SELFI BUTLA, SITI TEATER 18. 10.

Moderni časi posamezniku ne dopuščajo prida izbire; ali boš plaval s tokom ali pa se boš – tehnično neprimerno opremljen – zataknil nekje na poti. Perica Jerković, mnogim bolj poznan kot stand up komik, nas je v okviru monokomedije med drugim spomnil na podobnost med njemu lastnim priimkom in točno določeno angleško besedo (zakaj bi ga torej sploh kdo jemal resno?). Problema selfijev se je lotil z »empiričnim« pristopom; sistematično in kronološko. Za mnenje je kajpada poprosil prijatelje (za kaj pa prijatelji so), med izbranci je bil tudi Slavoj Žižek, ki naj bi ocenil osnutek njegove bodoče predstave. S pomočjo projekcije na BUTelu – primerno povečanem aparatu na sceni – se je sprehodil skozi človeško zgodovino, ki nam na vpogled ponudi zametke človeškega »napredka«. Prvi selfiji v zgodovini so nedvomno Rembrandtovi avtoportreti, čeprav so že poslikave jam pričale o obstoju narcisoidne plati človeške narave. Predrugачen mit o Narcisu potrjuje tezo človeške samovšečnosti, na kar se kajpada navezujejo posebne priložnosti, ki jih je neizogibno ovekovečiti. Ni izključeno, da se ti ob tem zgodi tudi kaj najbolj nemogočega – tik pred rojstvom prvorojenca zgrešiš porodno sobo ali pa ti misel na selfi ne da miru celo takrat, ko so tvoji prijatelji podlegli (ali pa so tik pred tem) vbodnim ranam in bi nujno potrebovali

foto: arhiv Sititeatra

prvo (tj. tvojo) pomoč. Selfi je, če citiram glavnega in edinega fizično prisotnega junaka, trenutok, ko se srečata slab fotograf in slab model, definicija fotogeničnosti pa odraža vse prej kot kompliment, saj v resnici ne izgledaš tako dobro kot na slikah. Dobra ura in pol zabave za (široke) ljudske množice, ki sicer ne terja posebnega miselnega napora (podobno velja za likanje), pa vendar se ji na vsake kvatre prepustiš brez vprašanj, zgolj za zabavo (likanje užitka denimo ne zagotavlja). Morda me je nekoliko zmotil le moralizirajoč izsek proti koncu, mejil je na patetičnost in se nasilno vrival v sicer povsem simpatičen sklop.

MG

Izza rešetk:

Zuzanna G. Kraskova

REHABILITACIJA V ZPKZ S POMOČJO ŠOLANJA PSOV

foto: osebni arhiv

V svetu je šolanje in dresura psov v zavodih za prestajanje kazni zapora (ZPKZ) stalna praksa, v slovenskih zavodih pa se tovrstna rehabilitacija še ne izvaja. Številne študije in raziskave po svetu pričajo o pozitivnem psihosocialnem učinku in učinkoviti rehabilitaciji zapornikov s pomočjo socioterapije z živalmi. S strani strokovne javnosti s tega področja v slovenskem prostoru tovrstne tendence še ni zaznati, čeprav specifična oblika tretmaja obsojenih oseb prinaša poleg psihosocialne rehabilitacije tudi lažje soočanje s krivdo in posledico, se pravi, da pozitivno vpliva na vključevanje zapornikov v zaporniško okolje, posebno pri osebah z daljšo zaporno kaznijo. Posledično ima pozitivne učinke tudi na lažje vključevanje v socialno okolje po prestani zaporni kazni. Primer dobre prakse iz tujine priča o pomembnem delu primerov te populacije, nekdanjih zapornikov, ki so se po prestani zaporni kazni odločili za vzrejo in šolanje psov ali drugih živali, predvsem konj. Hipoterapija - terapija s pomočjo oskrbe (tudi vzreje) konj - je poleg šolanja psov v psihosocialni praksi ena najučinkovitejših terapij ne le za obsojene osebe, ampak za ljudi nasploh. V Sloveniji postaja vedno bolj pereč problem čedalje

večje število zavrženih živali, ki krepko presega kapacitete zavetišč, predstavlja pa tudi velik strošek zanje. Še bolj drastično dejstvo je, da ima večina zavrženih živali (tudi psov) majhne možnosti za posvojitev in jim s časom grozi evtanazija. Predvidoma tudi zaradi slednjega so se v tujini izoblikovali različni rehabilitacijski programi v zaporih in namen oz. učinek interakcije zapornikov je dvojen; resocializacija obsojenca in rehabilitacija živali, ki ji tak tretma lahko prinese možnost ne le preživetja, ampak tudi drugo možnost nasploh. Ob tem neraziskanem področju pri nas bi si morali morda zastaviti pomembno vprašanje; zakaj je prejšnji komunistični režim podpiral humanizacijo zaporniške politike, sedanj, demokratični, pa je z zakonodajo iz leta 1991 področje kaznovalne politike zaostril in posledično povečal število zaprtih oseb (za kar 100%), kar nam vzbuja občutek, da nekaj ne deluje. Tudi dejstvo, da med državami s programi rehabilitacije zapornikov s šolanjem psov Slovenije ni, Južna Afrika pa, denimo, je. Nekdo je nekoč ugotovil, da se veličina in moralna rast naroda lahko sodita po njegovem odnosu do živali. To je bil Mahatma Gandhi.

024
KRALJI
ULICE

»GUNS OF BRIXTON« VERSUS NASILJE POD MASKO, MODRA SOBA FF, 26. 10.

Nasilje je obstajalo, obstaja in bo bržkone vedno. Zasidrano je v človeški naravi, zahrbtno preži v podzavesti. Na neštete, nadvse domiselne načine si (seveda ne pri vseh) utira pot na prosto, mračna podzemna reka, in če bi se želeli opravičiti, je uporabna izjava: »... it's called survival.« Obstajajo trpinčeni in mučitelji, ki se - ali pa ne - zavedajo svoje vloge ter obenem premoči na eni, in šibkosti na drugi strani. Kot je poudaril Dragan Petrovec, profesor kriminologije na pravni fakulteti in gost na Besedni postaji, je zaskrbljujoče predvsem dejstvo, da za izražanje agresije dandanes sploh več ne uporabljamo preobleke! V knjigi so sicer opisani le določeni primeri in če bi želeli zajeti večino, bi bil zahtevan precej obsežnejši knjižni volumen. Pogovor z avtorjem je ob priložnosti izida njegove knjige moderirala Tjaša Koprivec, urednica Založbe Sanje. V njem smo se ustavili pri spletnem portalu Zlovenija, na katerem na videz neškodljivi posamezniki popolnoma nekritično izražajo sovražnosti polna stališča in predsodke. Dejstvo je, da marsikatero nasilje ni sankcionirano. Očitno smo postali otopeli in tolerantni, kar podkrepi primerjava med filmom Bonnie in Clyde in današnjo filmsko produkcijo. Ali v realnosti obstaja *natural born killer*? Odgovor je odločen ne, čeprav odtujevanje od okolja odločilno doprinese k oblikovanju patološke osebnosti, pa tudi vpliv virtualnega sveta ni nedolžen. Humanizacija kazni? Kljub anarhiji v slovenskih zaporih so tamkaj razmere neprimerno boljše kot v zaporih po svetu. »V sedemdesetih letih smo v enem izmed zaporov izvedli eksperiment, in sicer smo ga sčasoma odprli za 90% obsojenih, ne glede na dolžino kazni in ne glede na kaznivo dejanje. Ni bilo zlorab izhodov, skoraj brez izjeme so se vsi vračali ob dogovorjenem času. V ostale zapore pa smo poskušali uvesti podobno politiko, a ni bilo mogoče najti osebja, ki bi se bilo pripravljeno ukvarjati z obsojenimi na tak način in

foto: Matjaž Rebolj

se znebiti predsodkov, predvsem pa niso želeli izgubiti moči nad obsojenimi in možnosti zlorab,« tako Petrovec. Nujno je bilo izpostaviti aktualno dogajanje v zvezi z begunci, kar kajpada ni izostalo. Vpliv množičnih občil je večji in usodnejši, kot domnevamo, enačenje migrantov z begunci pa neopravičljivo in obenem nadvse prikladno orodje v roki države. Pomembna (večkrat prikrita) oblika nasilja (beri Z. Kanduč-a) je strukturno nasilje ali zločini države; v Rusiji denimo je razpad zdravstvenega sistema naredil več škode kot obe atomski bombi, pri nas pa hitro naraščanje revščine po vstopu v EU učinkovito načanja družbeno stabilnost in slabša družbeno klimo. Sinonim za boj proti revščini je obvladovanje pohlepa (ki pa neizogibno sodi - kakšno presenečenje - spet v človeško naravo). In osnova za spremembe? Kot vedno (strah ali) pogum. Odločimo se sami.

MG

»Eho« iz totega konca:

Boštjan Cvetič

KOZMETIČNA DEJAVNOST

foto: osebni arhiv

Morda bi sicer bolje pristajal naslov aktivizem ali stroka; namreč v tej smeri gledam na nekatere (morda na prvi pogled celo vsečne) poteze, naše države v kontekstu reševanja socialnih stisk, vezane na valove migrantov, ki romajo skozi našo deželo.

V mislih imam eni strani t. i. odpis dolgov ter na drugi strani *ad hoc* zaposlitev znotraj programov aktivne politike zaposlovanja ter program javnih del. Prvi instrument, ki bi naj bil v pomoč »majhnim ljudem« znotraj našega družbenega miljeja, ni dosegel pričakovanega cilja, celo znotraj naše humanitarne organizacije in ostalih socialno-varstvenih ter humanitarnih programov ne.

Ljudje oz. uporabniki sploh niso izkazali pravega oz. potrebnega interesa. Zanimali so se, potem pa kot da bi se zbal papirologije, ki sledi, čeprav so bili predlogi za sklenitev dogovora o odpustu dolga in vloge za odpis davka dokaj jasni. Le ugibam lahko, zakaj je bilo temu tako, morda zaradi premajhne informiranosti ter podobnih PR-zadev (čeprav so bili, roko na srce, plakati veliki in jasni) ali pa so se, kot mi je mimogrede navrgel eden izmed uporabnikov, volitve že začele in da je treba ljudem ponuditi majhne grizljaje jabolka, da ne bi slučajno zahtevali celega. Zanimiva misel.

Moj nazor je definitivno vezan na funkcionalno sposobnost ter pismenost ljudi, saj je v bistvu težko teči maratonske kroge v strahovito visokem tempu, praktično nemogoče, to vam kot maratonec lahko povem. Na tridesetem kilometru te, brez ustreznih predpriprav, prehrane in pijače, doleti maratonska blokada. Sam bi od ustreznih organov v državi pričakoval kaj bolj konkretnega in dorečenega, kar bi posledično zagotovilo vsaj prvo in drugo prestavo, ne pa samo »lera« in prižganega motorja. Bencina, pa četudi je morda dizel, bo slej ko prej zmanjkalo in kaj potem? Nekaj pač, kar bi bilo trajnejše narave, sistemsko in ne kvartalno načrtano ter predvsem izvedeno. Z akcijskim načrtom ter jasnimi cilji, zmožnostmi ter predvsem z malim človekom pred očmi!

Migranti so vsaj za zdaj nekakšna stalnica naše družbe, ne bom pa diskutiral o migracijah takšne in drugačne vrste, čeprav so mediji gledano skozi moje oči zatajili.

Zadnji ukrep, ki je pred brezposelne prinesel vključevanje v program javnih del, pozdravljam z dveh strani. Vsi, ki smo sodelovali in še vedno dnevno sodelujemo v pomoči migrantom, smo dokaj hitro prekllopili na rdeče obrate, saj tekočega dela nismo mogli pustiti v nemar. Človek se posledično »znuca«, kot radi rečemo Štajerci.

Prav zato je tovrstna dodatna pomoč s kadrovskim potencialom več kot dobrodošla. Nadvse pomembno je, da brezposelni ljudje dobijo zaposlitev, ustrezno zrastejo in se opolnomočijo ter s tem dobijo dovolj moči za skok na realni trg dela, ki je z vsakim dnevom bolj krut.

Kar me izrazito moti, je to, da se bojim, da vključeni ljudje ne bodo dovolj educirani ter usposobljeni za to delo ker »ga lahko res vsak opravlja«. Vrzimo ga v vodo, bo že zaplaval. Sam trdim, da težjega dela, kot je delo z ljudmi, ni, še posebej zahtevno delo pa je delo z ljudmi, ki so v stiski in to ne glede na njegovo vrsto. Migranti nedvomno sodijo v to skupino. Ne bom razpredal o varnostnem vidiku, oblačilih, rokavicah, zaščitnih maskah, možnih epidemijah, ampak o čisto elementarnih stvareh. Zelo velika je razlika med državljani Sirije in Afganistana, praktično v vsem. Kaj pa jezik? Ali celo zavest, da mnogi med njimi pravzaprav nimajo kaj za izgubiti, da so podrti ali so bili podrti vsi mostovi za njimi. Kako pristopiti? Včasih je dobrota sirota. In kaj z otroki? Tisoč odprtih vprašanj in še več odprtih odgovorov...

Za zaključek morda sklep, da prav posebej cenim kolegico z Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki je kot prostovoljka (verjamem, da ne edina z ministrstva) prišla začutiti dogajanje in klimo na mejo, k nam v Šentilj. Prava poteza, Danica!

025
KRALJI
ULICE

LUDSKA KUHNA - KRVAVI PRSTI

Presenetimo naše najmlajše s strašljivimi odrezanimi sladkimi prsti, ki niso primerni le za noč čarovnic, temveč tudi za veseli december.

Sestavine (za 20 kom):

- 180g masla
- 150g sladkorja v prahu
- 300g bele moke
- 1dl mleka
- 20 neolupljenih mandljev
- žlička vanilijeve arome
- brusnična/jagodna/malinova marmelada

Priprava:

Maslo in sladkor stepemo z mešalcem, da postane kremasto, dodamo vanilijevo aromo. Nato previdno vmešamo moko in mleko, da se enakomerno razporedi. Maso zgnetemo v hlebček, iz katerega oblikujemo debele svaljke za prste (cca 10cm dolžine). Pomagamo si s konico noža ali z zobotrebcom in v maso vtisnemo zareze na mestu, kjer so členki prstov. Na konice prstov potisnemo mandlje, ki predstavljajo nohte. V pečico (ogreto na 160 stopinj) ter na pladnje podložene s peki papirjem

foto: Tina Koren

položimo »prste« in pečemo 10 - 12 minut, da se prav narahlo obarvajo zlato. Na vrhu bodo bolj blede, zato preverimo na dnu. Ohladimo ter serviramo z marmelado. Dober tek!

Tina Koren

»Ljudje smo angeli z eno perutjo, zato lahko letimo le objeti«

Vsi smo brezdomci in vsakdo je sam na tem svetu, ko se rodi in ko umre. Zato moramo storiti vse, kar je v naši moči, da med rojstvom in smrtjo živimo povezani, samo tako bomo preživel.

Vprašanje preživetja človeške vrste morda še nikoli ni bilo tako vprašljivo, kot je zdaj. Ker smo pozabili. Pozabili, da smo prišli iz Afrike, ki je maternica človeštva. Tam so vojne ves čas, tam so revščina, lakota in žeja. V naši skupni maternici. Pa ne bi bilo treba. Dovolj je hrane za vse, dovolj denarja za to, da ne bi bilo niti enega lačnega otroka na vsem svetu. Če!

Če bi se prebudili. In se zavedali, da bomo sami sebe zamudili s tem brezobzirnim pohlepnim in sebičnim individualizmom, ki ga spodbujajo multinacionalke, bankirji in z njimi povezani politiki. Manipulirajo z ljudmi, ki ne znajo, ne zmorejo in mnogi tudi nočejo misliti s svojo glavo. Že šole so naravnane tako, da vzgajajo črednega duha. Vsi naj bi isto znali, vsi naj bi od petega leta mirno sedeli v klopih in se šesto uro še ne šestletni učili izbirni tuji jezik.

Tako se začne pozabljenje. Ne vemo več, da smo včasih otroci letali po travnikih in gozdovih, se igrali na dvorišču, nismo se bali avtomobilov ne pedofilov, starši so nas pustili do večera na dvoriščih... Ni bilo računalnikov, na katerih takoj, ko otrok dobi slabo oceno v šoli, starši to že vidijo in zahtevajo popravke; piflanje, sledenje, ki ni pravo učenje. Jaz sem imela v gimnaziji vsa štiri leta graje in opomine, dobila sem tudi ukor pred izključitvijo, a ne mama ne oče nista šla niti enkrat na roditeljski sestanek. Sta mi zaupala, moji odgovornosti in pameti, da bom temu navkljub maturirala. In sem. Vse moje ocene pri maturi so bile odlično. V spomin na tisti čudoviti čas, ko sem smela imeti razprostrta krila in sem se učila zunaj šolskih klopi - to je bilo pravo učenje življenja! - sem vedno znova v svoj življenjepis napisala: »Z odlično oceno maturirala na šentviški gimnaziji.«

Danes to ni mogoče. Še vaje ne bi mogla postati, kaj šele univerzitetna profesorica z ocenami, ki sem jih dobila v šoli takrat. Takrat je pač štela le matura, zdaj se seštevajo točke, ki porivajo otroke

v tekmovalnost. Mi smo si sposojali zvezke in knjige, če je kdo zbolel, smo sošolcu/sošolki odnesli svoj zvezek v prepisovanje. Dr. Mirjana Ule ugotavlja, da kontrola študentov pri izpitih na fakulteti danes ni več potrebna. Ker nihče nikomur ne dovoli prepisovanja. Mladi so že ukročeni, ribice so varno v akvariju.

Gorje tistim, ki v ta akvarij ne priplavajo! Ker so imeli obupne družinske razmere, če bi tistemu, kar so otroci živeli, sploh lahko rekli družina. Gorje onim, ki so izgubili službe in svoj zemeljski dom. Vojne uničijo zidove in ljudi, požgejo hiše našega bivanja od zunaj in od znotraj.

In gorje nam, če tega ne razumemo, ne sprevidimo, ne sprejmemo ljudi, ki bežijo pred ognjem tja, kjer je mir in je hrana in je voda in je delo in človek lahko preživi. Modri pravijo: Hvaležen mora biti darovalec. Kajti tisti, ki lahko kaj damo, smo v privilegiranem položaju. Ker še imamo: denar, hrano, prebivališče. Človeško dlan, ki nas ne odganja s puško v roki, temveč objame v zavetju bližine in skupnosti.

Zato je naša dolžnost, da damo. Kar koli, kar imamo in lahko podelimo. Na način, ki ga zmoremo. Pomembno je, da smo sočutni in odprtega naročja za druge in konkretnega drugega. Kot pravi grafit, ki me je presunil: *Ne zapirajte se vase, ne delajte le zase, ostali boste brez zaklonišča.* »Živimo v fantastičnem času, bistveno drugačnem od časov pred tem. Dogajajo se strahotne spremembe, čas teče hitreje, odpira se nam priložnost, da izberemo novo možnost. Možnost, da bomo preživel. Na način nove paradigme, radikalnega loma z obstoječim. Da bomo presegli sebični individualizem, potrošniško norost, narekovano z vrhov peščice bogatih, ki upravljajo svet, in bomo končno doumeli: blaginja vseh je edini garant preživetja posameznikov, skupnosti, vseh živih bitij in planeta Gaja. Da bomo množično zaživel na ravni višje zavesti, odprtega srca in iskričnega duha, notranjega miru in splošnega blagostanja. Zavezani etiki. Odgovorni drug za drugega, ker smo vsi prepleteni in vsi eno,« sem rekla jeseni leta 2011 na zboru ob ustanovitvi TRS - gibanja za trajnostni razvoj Slovenije, ki sem ga sanjala in soustvarila.

In tukaj ponavljam. To je naša edina možnost. Naša zgodovinska priložnost! Da se prebudimo in rečemo: Dost mamo!

foto: osebni arhiv

Manca Košir

Hočemo drugačen svet. Svet večje enakosti, hočemo socialno državo, kjer bodo odlične javne šole za vse in dobro javno zdravstvo za vsakogar. Zahtevamo zdravo vodo in zrak, zdravo pridelano hrano. Hočemo novo družbeno ureditev in tak sistem, ki bo poskrbel za zaščito dostojanstva vsakega človeka na zemeljski krogli.

Včasih obupujem, da svet poka po šivih in bo kmalu razpadel, ker ljudje ne prepoznajo naše skupne priložnosti. Da smo angeli z eno perutjo, ki lahko letimo le objeti. Objeti v svoji raznolikosti - rasni, spolni, ekonomski, politični, kulturni... Objeti v tem, kakršni smo v resnici, in ne v formah, ki nam jih vsiljujejo elite za ohranitev svoje premoči.

A se vedno znova zasvetlika. Poznam veliko čudovitih dobrih ljudi. Vse več je skupnosti, ki ne le hočejo, ampak že živijo drugače. Vse več je organizacij, ki pomagajo graditi drugačen svet. Z majhnimi koraki, koraki morda. Kot denimo projekti Kraljev ulice, hura! Pa časopis pa trgovinica za recikliranje pa gostilnica pa...

To je moje upanje, to! Nov svet se gradi od spodaj navzgor, politiki v spregi s finančno oligarhijo ga ne bodo postavili. A ko se bo njihov sesul - kar se bo zagotovo zgodilo! -, bodo tu že drugačni, novi svetovi, na katerih bomo lahko sezidali domove za brezdomce. Brezdomci niso »oni«, ampak smo to že mi vsi. Morda najbolj tisti, ki živijo v palačah. Še ne vedo, da so že ruševine. Tisti, ki smo brez njih, pa morda še pravočasno postavimo zaklonišča.

Manca Košir

MILOŠEV FOTOGRAFSKI KOTIČEK

PROTEST V ZVEZI S POSTAVLJANJEM TEMELJNEGA KAMNA ZA BEOGRAD NA VODI V ORGANIZACIJI ZDRUŽENJA NE DA(VI)MO BEOGRAD.

foto: Miloš Stosić

foto: Miloš Stosić

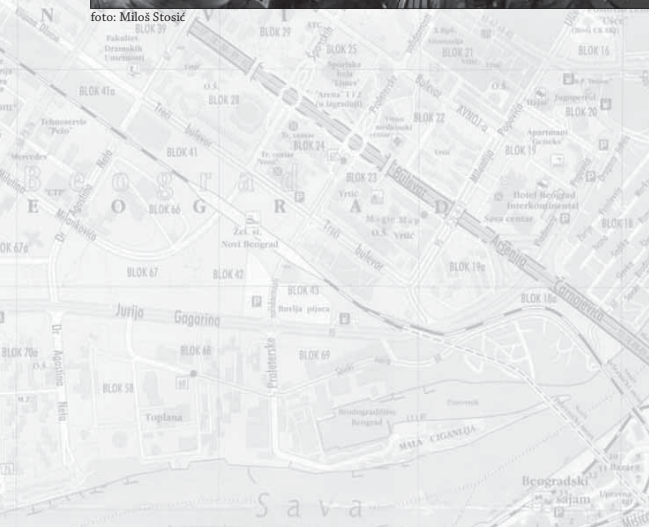
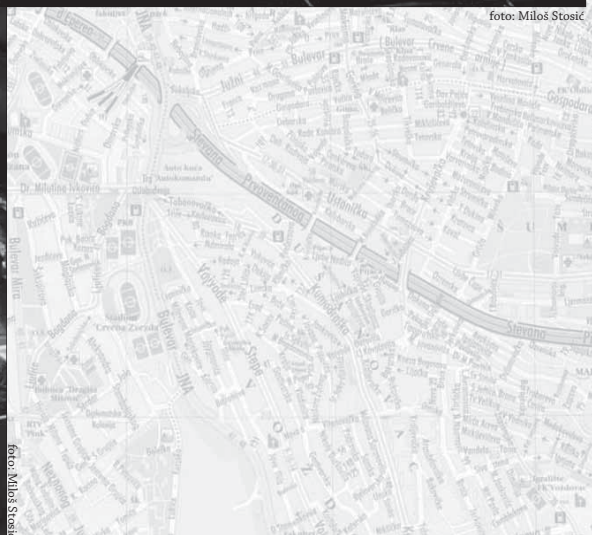

foto: Miloš Stosić

foto: Miloš Stosić

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Razstave, predavanja

KAJ: Ta veseli dan kulture:

- Velikanska najdba – prva raziskovanja
kolišč na Ljubljanskem barju

- VODA, razstava

- H2OLLAND, gostujoča razstava
Veleposlaništva kraljevine Nizozemske
- VseVODOved, otroški vodnik po
razstavi VODA

- Fabianijeva dediščina v Ljubljani,
občasna razstava

- Obrazi Ljubljane, stalna razstava
KJE: MESTNI MUZEJ LJUBLJANA,
Gosposka 15, Ljubljana
KDAJ: 3. 12. 2015 od 10.00 do 21.00

KAJ: Konflikti: nevarnost ali izziv? –
Tatjana Verbnik Dobnikar

KJE: Knjižnica Otona Župančiča,
Kersnikova 2, 3. nadstropje, Ljubljana
KDAJ: 15. 12. 2015 ob 18.00

KAJ: Posebnosti tradicionalne kitajske
estetike skozi prizmo del modernega
konfucijanca Xu Fuguana – dr. Tea Sernelj
KJE: Knjižnica Otona Župančiča,
Kersnikova 2, dvorana, Ljubljana
KDAJ: 2. 12. 2015 ob 17.00

KAJ: Razvijajmo družbo nenasilja! – dr.
Vojka Bole - Hribovšek
KJE: Knjižnica Otona Župančiča,
Kersnikova 2, 3. nadstropje, Ljubljana
KDAJ: 23. 12. 2015 ob 18.00

KAJ: En planet, ena voda, fotografska
razstava

KJE: Jakopičevo sprehajališče, park Tivoli,
Ljubljana

KDAJ: od 3. 12. 2015 do 1. 2. 2016

KAJ: Arheologija od blizu, zadnje
predavanje muzejskega arheologa Martina

Horvata o izkopavanjih v Turjaški palači
KJE: Mestni muzej Ljubljana, Gosposka
ulica 15, Ljubljana

KDAJ: 15. 12. 2015 ob 18.00

KAJ: Zvonko Čoh: Vse, kar vidim,
počokam, razstava

KJE: Mestna galerija Ljubljana, Mestni
trg 5, Ljubljana

KDAJ: od 4. 12. 2015 do 8. 2. 2016

KAJ: Lala Rašič: Zla zemlja, samostojna
razstava

KJE: Kulturni center Tobačna 001,
Tobačna ulica 1, Ljubljana

KDAJ: od 11. 11. do 11. 12. 2015

KAJ: Vizualna poezija 1968–2014.

Mednarodna razstava predstavlja okoli
tristo publikacij in del vizualne poezije.

KJE: Bežigrajska galerija 1, Dunajska 31,
Ljubljana

KDAJ: od 19. 11. do 23. 12. 2015

KAJ: Janez Lenassi (1927–2008): Kipi.
Pregledna razstava enega pomembnejših
slovenskih kiparjev

KJE: Bežigrajska galerija 2, Vodovodna 3,
Ljubljana

KDAJ: od 12. 11. do 23. 12. 2015

KAJ: Jasna Hribernik: (Post)Production
in Nataša Prosenc Stearns: Nočni izvir &
Vodnjak želja

KJE: Galerija Vžigalica, Trg francoske
revolucije 7, Ljubljana

KDAJ: od 2. 12. 2015 do 10. 1. 2016

Literarni večeri, predstavitev knjig

KAJ: Pogovorni večer V KOŽI besede in
vijolične – Maja Gal Štromar

KJE: Knjižnica Otona Župančiča,
Kersnikova 2, 3. nadstropje, Ljubljana
KDAJ: 8. 12. 2015 ob 18.00

Razno

KAJ: Božično praznovanje – dr. Davorin
Peršič

KJE: Knjižnica Otona Župančiča,
Kersnikova 2, 3. nadstropje, Ljubljana
KDAJ: 22. 12. 2015 ob 18.00

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev!
Pišite nam na e-naslov: urednistvo@kraljiulice.org.

OGLASNA DESKA

Cin, cin, cin, vse prednovoletne nakupovalce
budit. Za darilo in okras, za dušo in prosti
čas, veselja in radosti polno skledo vam
Posredovalnica rabljenih predmetov ponudi
za lepe praznične dni. Najdete nas na
Poljanski cesti 14 v Ljubljani.

Ce imate zložljivo/prenosno šahovsko
ploščo s figurami v žaklju, katero bi lahko
podarili, vas prosimo, da pokličete
031 220 047. V poštev pride tudi običajen
šah. Šahisti vam bodo zelo hvaležni.

Izvajamo šeltinge, praznjenje stanovanj,
podstrešij, kleti ipd. Nudimo tudi pomoč
na domu. Tel.: 070 488 779, Klavdija

Udeleženci glasbene delavnice in delavnice
izdelovanja inštrumentov iz recikliranih
materialov so pod
vodstvom mentorja
Iztoka Korena izdali
CD z naslovom Ulične
žvrgoljivosti. Naročila
zanj sprejemamo preko
e-pošte: urednistvo@kraljiulice.org
oziroma
info@kraljiulice.org, CD pa je možno kupiti
tudi pri naših prodajalcih. Cena znaša 2 €.

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsak
petek od 15h - 16h v Športni center
Bežigrad (balon) na nogometno urico.
Vsi dobrodošli!

V društvu Kralji ulice sprejemamo
hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo
dobrodošla! Hvala!

Ponosno obveščamo kupce revije in vse
morebitne interesente, da je izšla zbirka
pesmi, aforizmov, šal,
grafitov in nadoglasov,
imenovana Tlakovanke
(po ceni 4 €).

Sprejemamo naročila
preko mejla urednistvo@kraljiulice.org
oziroma
info@kraljiulice.org,
dostopna pa je tudi pri
naših prodajalcih. Vabljeni k nakupu!

SMS-KOMENTARNICA: 030 323 306

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRILI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 306. VABLJENI K SODELOVANJU!

21. 09.>> Pohvalim prodajalca št. 58 (Andrijan Drenovec – op. uredništva). Je vedno prijazen, nevsiljiv in nadvse hudomušen. Ela

26. 09.>> Najlepša hvala prijaznemu prodajalcu št. 509 (Dejan Malik – op. uredništva) pred trgovino DM na Trgu komandanta Staneta. Dora

03. 10.>> Moj prijazen in vljuden prodajalec je Boris – 341 (Boris Maraš – op. uredništva). Kakšno rečeva in počehlam psička. Pozdrav, Vanja

28. 10.>> Kralj, ki ti polepša dan! Težko je ubesedit navdušenje, ko srečaš tako sončnega človeka, kot je Danilo :-). (Danilo Šorli – op. uredništva). Hvala za prijaznost in pozitivno. Želim ti VSE najboljše! Nika

04. 11.>> Če je le možno, ga kupim vedno, ko je priložnost, pa četudi en izvod dvakrat. Všeč mi je, da so članki primerni za vse starosti, tudi za nas, mlade študente. Pa lep pozdrav 261 (ne poznam imena) (Dejan Malik – op. uredništva), ki ti z nasmehom polepša dan. Lucija

05. 11.>> 261 (Silvo Skrbinšek – op. uredništva), urejen, vljuden, fejest pubec. Slavko, MB

09. 11.>> Prodajalec, ki prodaja v MB v Qlandiji je zelo prijazen in srečen človek, vedno z nasmehom pozdravlja vse mimoidoče, zato vse pohvale. LP! Brigita

09. 11.>> Pohvalo pošiljam prodajalcu št. 246 (Andrej Gorišek – op. uredništva), namreč v svojem življenju cenim ljudi, ki mi polepšajo življenje z malenkostmi, pa tudi če je to vsak dan znova nasmejan prodajalec časopisa, ki mi pristrčno zaželi dober dan in ni nikoli brez nasmeha na obrazu kljub dani situaciji, kar tako naprej! Z ljubeznijo, Maša

10. 11.>> Dober dan, prijatelj. Zjutraj ko pridem v službo je vsak dan tu prodajalec, ki mi z nasmehom in vedrino velikega sončka polepša dan. Bog vas živi na mnoga leta in na zdravje ob Martinovem.

12. 11.>> Kralji ulice je edina revija, ki jo še kupujem, super ste. Karmen

029
KRALJI
ULICE

Šanghaj

foto: Stefano Leonardi

MAGIČNI LIK

pripravil: Gregor B. Hann

Vodoravno in navpično:

- (1) Sredstvo za vzhajanje testa (za peko kruha in peciva),
- (2) vrsta žile v človeškemu telesu,
- (3) žensko ime,
- (4) reka v Nemčiji.

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

Aforizmi

PRIVLAČNA MOČ MISLI: ZDAJ RAZUMEM, ZAKAJ IMA VSAK MOŠKI TOLIKO MLADIH IN LEPIH LJUBIC!

Jurij Kunaver

ČE NEKDO OBIŠČE NEKOGA V NORIŠNICI, ŠE NE POMENI, DA JE NOR!

Gregor B. Hann

GLEJ RAJŠI URO KOT PA URARJA!

Jurij Kunaver

MAGIČNI LIK

pripravila: Helena Koren

Vodoravno in navpično:

- (1) Drevo s trdim lesom,
- (2) Terezija (okrajšano),
- (3) azijec (slabšalno),
- (4) velika kamnita gmota,
- (5) pripadnik turškega ljudstva.

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

Šala

Idealen stres

Strokovnjaki pravijo, da so prenažedanje, impulzivno nakupovanje in prehitra vožnja tipični znaki stresa, zame pa je to idealen dan.

Helena Koren

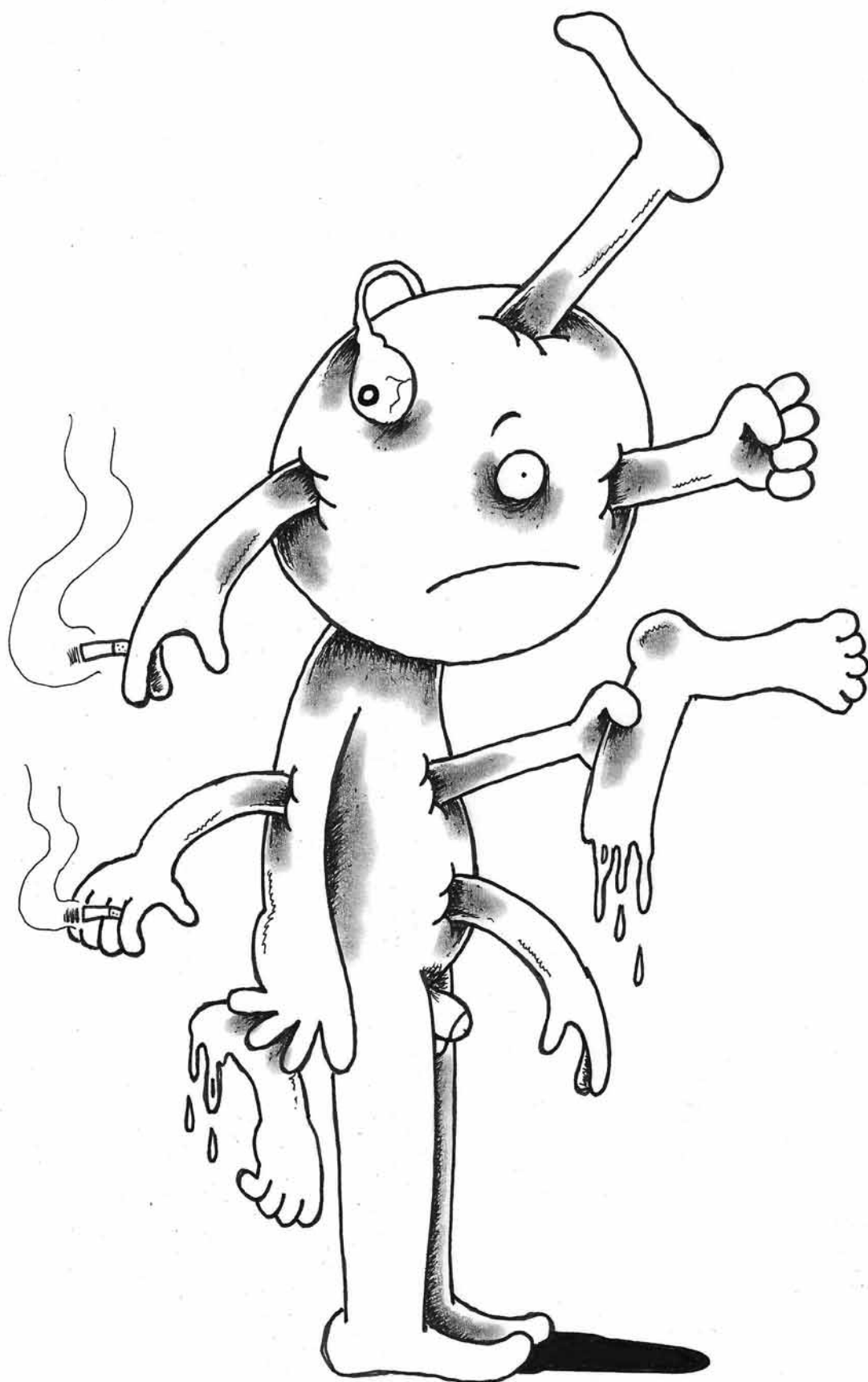

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana - in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Frančiča Meseno spoznanje, Tlakovanke (zbirka pesmi, aforizmov, šal, grafitov in nadoglasov), stripovski zvezek Stripnik III, DVD-trojček, zgoščenko »Odpeti pesniki« - izbirate lahko med pesmimi Daneta Zajca, Srečka Kosovela in Nika Grafenauerja ter zgoščenko Ulične žvrgoljivosti Kraljev ulice.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne uganke, ki so: Aleksandra Cerar, Biba Jagodič, Ljudmila Valič, Janez Zadnikar in Drago Repe iz Ljubljane, Elda Breclj iz Črnič, Zdravko Damjanovič iz Novega Mesta in Milka Kolarič iz Zg. Korena.

CHRISTMAS TREE

© JANNE
KARLSSON '14

MATIJA IN MOJCA

Ljubezen je brezmejna.